

Turistický magazín

ročník XII., březen 2018

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

*Věci lásky jsou věci
života. Po čase zimním
přichází jaro,
po beznaději vzniká
naděje, po hrůzách
noci zasvítává den.*

-Vladislav Vančura-

Velikonoční rejdění...

TRAVELFEST

Veletrh cestovního ruchu
13.–14. dubna 2018
Výstaviště České Budějovice

Pavilon T2, 13.–14. dubna

- **388 m² tipů** na výlety a dovolenou.
- **Překonání rekordu** se zápisem do Guinnessovy knihy o největší dort, který bude pro každého návštěvníka **ZDARMA** k ochutnání.
- **Soutěže o hodnotné ceny** – zájezdy, elektronika, dárkové poukazy.
- **Turistický vláček** – na Výstaviště i zpět – více na www.travelfest.cz.
- **Travel café** – dort i kávu si budete moci vychutnat ve speciální veletržní kavárně.
- **Bohatý doprovodný program.**

Pavilon Z, 14. dubna

Dětská sobota

- **Divadla pro děti i dospělé:**
Divadlo kouzel (Pavel Kožíšek), Marešova divadelní společnost (premiéra Poštácké pohádky) Barevné divadlo, Klaun, žonglér a bavič Pupa.
- **Vystavovatelé s programem pro děti:**
Školička Lviček, Integrovaný záchranný systém, Zeměráj, Šumavous, Muzeum čokolády, Hluboká v pohybu, Jihočeské zemědělské muzeum, RADAMBUK a další.
- **Spousta další zábavy:**
Skákací hrad, dopravní hřiště, malování na obličej, zvířátka z balónek.

Celým veletrhem bude provádět moderátor Miroslav Mareš.

Travelfest probíhá současně
s jarním festivalem Gastrofest

www.travelfest.cz

Milí čtenáři,
nemám rád zimu
a pro ty, co také ne, mám
dobrou zprávu. Jarní
rovnodennost zaklepe
na dveře 20.–21. března.
Jak se projeví v přírodě,
to nevím, ale skončí lyžař-
ská sezona a s ní „porou-
čení větru dešti“ v podo-
bě umělého zasněžování.

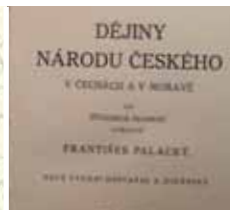
Není to zdravé pro naše
hory, protože jim snižuje hladinu podzemních vod.
Zakázat? Laciné, podobně jako chtít zakázat prodej
řezaných vánočních stromků. A přitom co všechno
musíte absolvovat, než ho koupíte, dovezete domů,
bezpečně zavěsíte z okna, v největším zmatku na
Štědrý den ozdobíte, ohlídáte před dětmi, kočkou
i požárem do Tří králů... a kam pak s ním? Lidé prostě
milují komplikované věci.

Navíc si ochotně zvykáme na vše, co přijde z Bru-
selu. Naposledy mě zaujaly brusinky, s překvapením
jsem se totiž dozvěděl, že to jsou klikvy. Jako dítě
vesnice jsem dodnes žil v přesvědčení, že klikva je
něco podobného, ale přesto trochu něco jiného než
brusinka. V praxi to bude znamenat, že až v obcho-
dě nenajdete brusinky, hledejte klikvy. Naštěstí se
Brusel montuje i do alejí kolem cest. Alejí, které jsme
celá léta decimovali, nechali přerůst či zajít. A aby
bylo možné to obhájit, přišli jsme s bezpečnostní
statistikou: každoročně dva a půl tisíce řidičů skončí
na některém ze stromů. Pokud ale platí, že „řidič je
povinen chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým
jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek
jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní
prostředí...“, proč není zničení stromu neopatrnou jízdou
kvalifikováno jako trestný čin? To by byl poprask,
to by se právní zástupci činili.

Přestože není nejlepší zprávou pranostika na břez-
zen, že za kamna vlezem, je to jen pranostika. Bude
stále méně důvodů tam pobývat, protože sluníčko
si už najde způsob, jak nás zpoza kamen vytáhnout
na nějaký výlet. Což bývá po dlouhé a zamračené
zimě ta nejlepší zpráva.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Důležitý
rok 1348
3

Dějiny národu
českého
5

Zazářil jako
komety
7

I ty, Klaudiáne?
11

Pivní stezky
v jižních
Čechách
15

Výsledky ankety
Kraj mého
srdce 2017
16–17

Priváděl do varu
celou Prahu
20

Sezonu Dolního
Poohří zahájí
Ohřinka
s Hopíkem
21

Křehká krása
z Libereckého
kraje
23

Voda
v Náchodě-
Bělavě je léčivá
24

Na školní výlet
do Třebíče
26

Žďár nad
Sázavou pro
výlety jako
stvořený
27

Jedinečné
muzeum
v přírodě v srdci
Valašska
30

Navštivte
Historický park
Bärnau-Tachov
31

vychází 1.3.

vyšlo 27. 2.

Turistický magazín KAM po Česku

vydává: Vydavatelství KAM po Česku s.r.o.
registrováno: MK ČR E 17865 ISSN 1802–8640
adresa redakce: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3
tel.: +420 222 944 816–7; **mobil:** +420 602 223 279
www.kampocesku.cz

vydavatelka: Lucie Sládková (sladkova@kampocesku.cz)
šéfredaktor: Luděk Sládek (ludek@kampocesku.cz)
zástupce šéfredaktora:
Miroslav Foltýn (foltyn@kampocesku.cz)
produkce: Zdena Kubátová (kubatova@kampocesku.cz)
redakce: (redakce@kampocesku.cz)
předplatné: (predplatne@kampocesku.cz)

česká korektura: Marcela Wimmerová
grafický návrh a zpracování: Luděk Dolejší (dolejsi@kampocesku.cz)
webmistr: Jakub Novák
tisk: Akontext, spol. s r. o.
distribuce: PPL CZ s. r. o.
foto na obálce: © redakce
Přijetím díla k uveřejnění nabývá vydavatel práva k jeho šíření v tištěné i elektronické podobě. Za zveřejnění inzercí a PR článků odpovídá zadavatel, za změnu programu odpovídá pořadatel. Přetisk a jakékoli šíření jsou povoleny pouze se souhlasem vydavatele.

Bible ve staroslověštině (1155 let)

První překlady základních biblických textů do staroslověštiny přinesli na naše území bratři Konstantin (Cyril) a Metoděj. Bylo to během jejich mise na Velké Moravě, kam přišli 5. 7. 863.

Pozvání bratřů knížetem Rostislavem položilo základy církve Velké Moravy, ale i zavedení nové, slovanské bohoslužby. Významným počinem byl překlad Písma do staroslověnského jazyka během jejich velkomoravské mise. Zbylé části

Ikona zobrazující sv. Cyrila a Metoděje

preložil Metoděj po posledním návratu na Velkou Moravu, uváděny jsou roky 883 nebo 884. Metoděj měl zásluhu také na překladu dalších církevních i právnických textů. Jeho největším úspěchem však bylo založení moravsko-panonské arcidiecéze, jejímž prvním arcibiskupem se stal on sám.

-aba-

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s JIŘÍM DRAHOŠEM

Profesor Jiří Drahoš pochází ze slezského města Jablunkov. V roce 1972 absolvoval obor fyzikální chemie na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. Následně nastoupil jako vědecký pracovník do oddělení chemických reaktorů Československé akademie věd. Po listopadu 1989 zde začal působit také v několika manažerských funkcích. V letech 2009 až 2017 byl jmenován předsedou Akademie věd ČR.

Čtyři roky rovněž zastával prestižní funkci prezidenta Evropské federace chemického inženýrství. Je spoluautorem řady patentů a držitelem mnoha zahraničních i vědeckých ocenění. Začátkem roku 2018 kandidoval na prezidenta České republiky.

kteří bych vašim čtenářům doporučil. Přesto, kousek od naší chaty, u přehrady Kamýk najdete zříceninu hradu Vrškamýk. Impozantní místo pulzující historií, s vyhlídkovou věží i dětským hřištěm. Vaše ratolesti si tam mohou vyzkoušet, jak si hrály děti ve středověku. Proto doporučuji i moji vnuci!

Děkuji Vám za zajímavé pozvání na výlet, které ocení malí i velcí výletníci. Zároveň dovoluji, abych Vám popřála

mnoho úspěchů v profesním i osobním životě.

Tereza Blažková

KAM byste pozval naše čtenáře na výlet po České republice?

Žijeme v krásné zemi, která má rozhodně co nabídnout. Ne nadarmo se v naší hymně zpívá, jak bory šumí a vody hučí, zatímco jiné hymny vybízejí k pochodu či do zbraně. Je těžké vybrat jen jedno místo,

Zřícenina hradu Vrškamýk

foto © Wikimedia Commons; archiv Jiřího Drahoše

Lebka sv. Václava

Světcovy ostatky (1080 let)

Rotunda svatého Víta je dnes již zaniklý kostel stávající na Pražském hradě, založený knížetem Václavem (asi 930). Dnes je nad místem jižní apsidy rotundy svatováclavská kaple.

Jakmile bylo zřízeno pražské biskupství (973), rotunda se stala biskupským chrámem, kam snad 4. 3. 938 nechal Boleslav I. přenést ostatky svého bratra Václava. Tak položil základní kámen kultu svého bratra, kterého se svými stoupenci na vlastním hradišti nechal zavraždit.

foto © Wikimedia Commons

Dopisy čtenářů

Vážení přátelé turistiky! Oblíbila jsem si úvodníky, kterými pan redaktor dělá velkou čest v českém písemnictví slavnému jménu SLÁDEK. Moc dobře byl vybrán i citát Karla Čapka k volbám, a to na obálce zatím posledního dvojčísla. Těším se na další skvělé úvodníky a na pestré stránky s bohatým obrazovým doprovodem. Načínáte XII. ročník a my v Letohradě XII. ročník předčítání v Domě s pečovatelskou službou, kam mj. pravidelně donáším předem pečlivě pročtené číslo KAM po Česku, a věřte, že je o každý nový výtisk velký zájem! Též jsem vyzvala přátele, aby se stali fanoušky Vašich fcb stránek, můj palec hore máte.

V úctě a s díky Eva Hlaváčková, knihovnice penzistka, předčitatelka, rodačka z Koldína a turistka po Česku

Vážená paní doktorko, přiznám se Vám, že jsem

zaskočen, ale také mile potěšen. Děkuji za Váš povzbuzující dopis, který mě i celé redakci odpovídá na častou otázku: Má to, co děláme, nějaký smysl? Myslím si, že má. Stejně jako smysl má to, co Vy děláte pro lidičky ubytované v letohradském DPS. Takže, děkuji Vám nadvakrát a přeji jen vše dobré.

Luděk Sládek, šéfredaktor

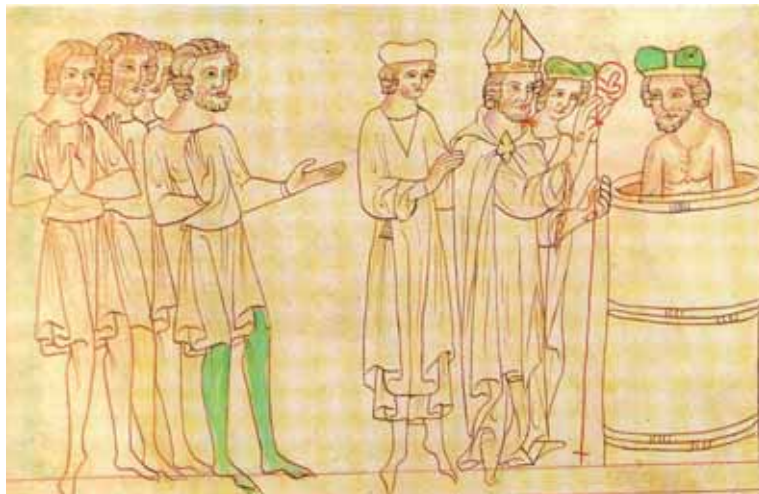
Přání, které dostala redakce krátce po Novém roce až z Chorvatska. Děkujeme...

foto © Obec Koldín

Nebyl kníže Bořivoj I. jen duch? (1135 let)

Provokativní titulěk chce poukázat pouze na to, že historické informace kolem jeho osoby jsou většinou jen plné snad, pravděpodobně, asi a tak podobně. Naštěstí i duchové po sobě nechávají stopy, stejně jako Bořivoj I. (mezi 852 a 855 – mezi 888 a 890).

Křest Bořivoje I., Velislava bible (1. pol. 14. stol.)

Musel to být pro věrozvěsta Metoděje věru mimořádný „úlovek“, když na sklonku života a po dvacetileté misi na Velké Moravě křtil českého knížete Bořivoje a jeho ženu Ludmilu (prarodiče svatého Václava). Poté co Bořivoj přijal křesťanství, snad v březnu 883, podřídil se Svatoplukovi, čímž

Marie poblíž kamenného stolce českých knížat na vrchu Žiži). Někteří historikové dokonce přisuzují Bořivojovi počátky budování Hradu, jiní spíše jeho nástupci Spytihněvovi I. Závěrem lze ale dodat, byl-li Bořivoj I. duch, potom křesťanský.

-babok-

vyvolal vzpourou českých velmožů. Po krátkém vyhnanství se s pomocí právě Svatopluka vrací na knížecí stolec a podle Kristiánovy legendy se stává „prvním zakladatelem svatých míst“ i českého přemyslovského státu. Šířením křesťanství vznikají v Čechách první svatyně (kostel sv. Klimenta na Levém Hradci, kostel Panny

Vznik pražského biskupství (1045 let)

V březnu roku 973 byla založena samostatná pražská diecéze, nejstarší u nás, vyjmutím z pravomoci biskupství v Řezně. Prvním pražským biskupem byl zvolen benediktin Dětmar, druhým pak sv. Vojtěch z rodu Slavníkovců.

Na dvorském sněmu v Quedlinburgu přenechal řezenský biskup sv. Wolfgang Čechům církevní samostatnost (přes odpor své kapituly). Tomuto aktu předcházela zřejmě dohoda mezi Boleslavem II. a císařem

Druhý pražský biskup sv. Vojtěch

Otou I. Pražská diecéze byla do roku 1344 podříděna mohučskému arcibiskupství. Prvním biskupem se roku 975 stal saský mnich Dětmar, který ovládal slovanský jazyk a těšil se přízni Boleslava II. Do funkce byl uveden mohučským arcibiskupem Willigisem v Chrámu sv. Víta. Brzy po založení biskupství byla při něm zřízena katedrální škola (1008–1018 zde působil mistr Hubald z Lutychu).

-aba-

Důležitý rok 1348... (670 let)

Významný pro české země a zvláště Prahu – v Karlově době hlavní město Českého království a metropole Svaté říše římské. Evropskou událostí roku se stalo svolání generálního sněmu říšských knížat 1. 3. 1348 do Prahy Karlem IV.

Společný generální sněm říšské a české šlechty měl za cíl státoprávní zakotvení českého státu ve vztahu k říši. Sněm se usnesl na vydání čtrnácti privilegií a listin potvrzujících mimo jiné starší privilegia římských králů a císařů Českému království s důrazem na výjimečné postavení českých zemí ve Svaté říši římské. Pro příští staletí se stala tato privilegia a listiny základem Českého království (Corona regni Bohemiae – země Koruny české), které je organizováno jako pevný a suverénní lenní svazek zemí. Soubor privilegií uzavírá 7. dubna čtrnáctá listina, významem pro české země zcela mimořádná. Jedná se o zakládací listinu vysokého učení v Praze – Univerzity Karlovy, první univerzity na sever od Alp. Ale již 8. 3. 1348 Karel IV. po svém návratu z říše vydal listinu o založení Nového Města pražského, a Praha se tak stala velkoměstem a jedním z největších měst Evropy. Novému Městu byla dána privilegia

Země Koruny české za Karla IV.

podobná Starému Městu pražskému. Krátce poté Karel pokládá základní stavební kámen hradeb Nového Města.

Josef Grof

Jedinečný cestopis (410 let)

„Putování aneb Cesta z království českého do Benátek a odtud do země Svaté, země judské a dále do Egypta a velikého města Kairu, potom na horu Oreb, Sinai a sv. Kateřiny v pusté Arábii ležící.“

Není sice znám přesný den ani měsíc jeho vydání, ale víme, že autorem je Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic (1564–1621) a vydán byl roku 1608. Autorův bratr Jan Jiří Harant jej přeložil do němčiny a jeho syn Kryštof Vilém Harant jej pak roku 1678 nechal v Norimberku vydat tiskem.

Alois Rula

Historia magistra vitae

Březen 1338 (680 let)

Petr Žitavský dokončil Otou Durynským započatou latinsky psanou **Zbraslavskou kroniku**, která se stala nejdůležitějším vyprávěcím pramenem pro české dějiny první poloviny 14. století. Kromě prozaického textu obsahuje také velké množství veršů.

Březen 1853 (165 let)

Byla poprvé vydána sbírka balad **Kytice z pověstí národních** od Karla Jaromíra Erbena. Vydal ji pražský nakladatel Jaroslav Pospíšil. Sbírka obsahovala 12 básní a nebyla ilustrovaná. Jedná se o sbírku inspirovanou lidovou slovesností jež poukazuje na hodnotu mezilidských vztahů.

Březen 2003 (15 let)

Došlo k **zpřístupnění seznamu spolupracovníků StB**. Seznam s přibližně 75 000 jmény vydalo české ministerstvo vnitra. Najdete v něm všechny spolupracovníky, které StB vedla v kategoriích rezident, agent, informátor, držitel propůjčeného nebo konspiračního bytu.

1. 3. 1003 (1015 let)

Do Prahy vtáhl Boleslav I. Chrabrý (1003–1004) a ujal se „osiřelého“ trůnu; Polsko a Čechy dočasně splynuly. Přemyslovcům zůstal věrný jen Vyšehrad. V Čechách Boleslava Chrabrého zpočátku vítali jako osvoboditele od krutovlády Boleslava III., ale všeobecné uznání si nezískal.

1. 3. 1123 (895 let)

Opět propukly **rozpory mezi Přemyslovcy**. Kniže Vladislav I. se vypravil na Moravu a zbavil svého bratra Soběslava vlády v západomoravských údelech. Znojensko předal Konrádovi a správou Brněnska pověřil Otou II. Olomouckého. Soběslav musel uprchnout a pobýval v Polsku a v Říši.

Vestfálský mír na dosah (370 let)

Tak už se sakra dohodněte! Volala Evropa zbídačená téměř třiceti lety válek. V sedmileté šachové partii jednání přinesl březen 1648 konečně posun. K definitivní dohodě došlo ještě později, vestfálský mír byl uzavřen až 24. října 1648.

Vleklá jednání od prosince 1644 probíhala ve dvou vestfálských městech – Münsteru (katolíci) a Osnabrücku (protestanti). V březnu 1648 se však dohodla německá knížata s dalšími zástupci německých států a císařem na přijetí data 1. 1. 1624 jako data výchozího k znovuvvedení náboženských, právních a majetkových poměrů v Evropě. Tou dobou už ale Habsburkové vládli v českém státě neotřesitelnou mocí. Jejich nadvláda a povinné katolictví dosáhly mezinárodního uznání. Z dohody, která se držela principu „čí země, toho náboženství“, byly vyňaty císařovy dědičné země, tedy i Čechy a Morava. Tak měl císař, až na několik výjimek ve Slezsku, neomezené právo na prosazování katolického

náboženství. Paradoxem bylo, že v ostatních částech říše nastala relativní náboženská svoboda. Pro Čechy to v praxi znamenalo, že nastal příklon k absolutismu a „doba temna“. Dalším

důsledkem bylo definitivní uzavření možnosti pro návrat exulantů (Komenský aj.), pokud by se jasně nepřiklonili k jediné správné víře.

-babok-

Jednání v Münsteru (Bartholomeus van der Helst)

foto © Wikimedia Commons

Zlatý Diviš z Helvíkovic (320 let)

Václav Divíšek (26. 3. 1698 – 21. 12. 1765) se narodil v Helvíkovicích u Žamberka rolníku Janu Divíškovi a jeho manželce Anně. Po smrti otce (1714) přebírá hospodářství Václavův starší bratr Jan. Václav nastupuje na přímluvu příbuzného J. Dušika, rektora znojenské jezuitské koleje, na latinské gymnázium ve Znojmě jako stipendista premonstrátů louckého kláštera (1720).

Po gymnáziu složil řeholní slib a přijal jméno Prokop Diwisch. V září 1726 byl vysvěcen na kněze a stal se učitelem přírodních věd. Později byl jmenován profesorem filosofie a teologie (1729). Roku 1733 promoval v Salzburgu na doktora teologie a v Olomouci na doktora filosofie. Poté přijal farnost v Příměticích u Znojma (1736), kde se plně oddal pokusům se statickou elektřinou. Díky korespondenci s fyziky té doby věděl o důkazu Benjamina Franklina, že blesk je elektrické podstaty (1749). Vynálezem „meteorologického stroje“, který vztyčil 15. června 1754,

Franklina předstihl, ale problém byl v tom, že Divíšův bleskosvod měl odvracet vznik výboje. Kdežto Franklinův tyčový uzemněný bleskosvod z roku 1760 sváděl blesky na bezpečné místo. Nic to nemění na tom, že Diviš sestrojil unikátní elektrický hudební strunný nástroj „Zlatý Diviš“ (Denis d'Or – 1753) s mechanismem napojeným na elektřinu leidských lahví nebo využíval statickou elektřinu k léčení. Za svého života si proti sobě poštvál nejen prostý lid, ale i lékárníky, lékaře či kněží, přesto patří mezi vědce světového významu.

Josef Grof

foto © Wikimedia Commons

1458

(560 let)

Jiří z Kunštátu a Poděbrad
* 23. 4. 1420
† 22. 3. 1471
zvolen českou šlechtou 2. 3. 1458 českým králem

1978

(40 let)

Vladimír Remek
* 26. 9. 1948
vzlétl do vesmíru 2.–10. 3. 1978,
první Evropan
a třetí národnost
světa

1908

(110 let)

Pražské autobusy
od 7. 3. 1908
do 17. 11. 1909
provoz první
autobusové linky
v Praze

Svatováclavský výbor – předehra nepovedené revoluce (170 let)

My Češi umíme ledacos vymyslet i vyrobit. Ale revoluční myšlenky a nálady máme vždycky z dovozu. Nejsme holt revolucionáři z podstaty. Nejinak tomu bylo v roce 1848.

Boj na barikádách v Praze, červen 1848

foto © Wikimedia Commons

Předjarní vánky přinášely na území Čech a Moravy různé revoluční myšlenky z Itálie a Francie. Mimo jiné i informace o petičních protestech z Německa. V Čechách to začátkem března „bublalo“ už také. Vlivem snažení liberálních a radikálních demokratů se v Praze 11. března 1848 uskutečnilo veřejné shromáždění pražského obyvatelstva ve Svatováclavských lázních. Byl zvolen výbor pražského měšťanstva, nazývaný proto všeobecně Svatováclavským výborem, který připravil konečnou verzi petice císaři.

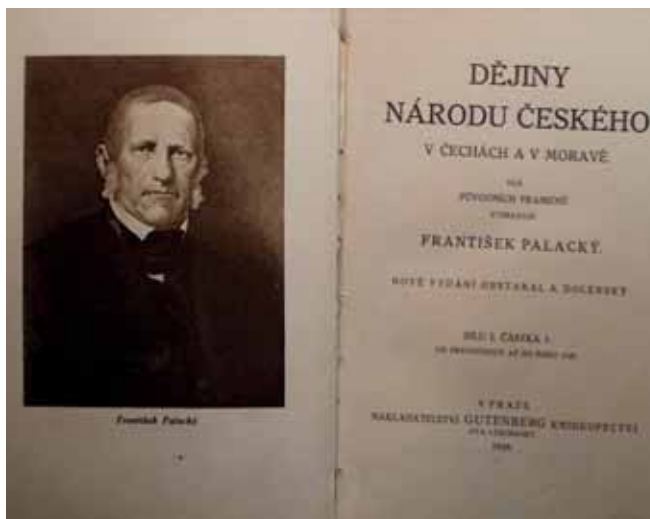
Z dvanácti bodů k těm nejdůležitějším patřilo zrovnoprávnění Čechů a Němců a jejich jazyků, spojení českých zemí v jeden administrativní celek, vykoupení z roboty a zrušení poddanství. Petice mohla putovat do Vídně. Nálada byla optimistická, shodou okolností padl Metternich, byla zrušena cenzura, Maďaři s podobnou peticí uspěli o několik dní dříve, svět se zdál být růžový. Jenže ouha. Setkání s císařem a jeho následný kabinetní list byl pro zástupce výboru studenou sprchou. Výraznějšího úspěchu nedosáhla ani druhá petice a vše vyvrcholilo nepokoji a svatodušními bouřemi v Praze, kterým zatnul tipec generál Windischgrätz. A bylo po revoluci. babok

Dějiny národu českého... (170 let)

První díl historického pětisvazkového díla Františka Palackého „Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě“ vyšel 17. března 1848 nejprve německy. Na překladu do češtiny pak Palacký spolupracoval s Karlem Jaromírem Erbenem. Druhý svazek byl napsán také nejprve v němčině, ale počínaje třetím svazkem tomu bylo již vždy obráceně.

První část se věnuje událostem českých a moravských dějin do roku 1125. Druhá končí rokem 1403, třetí k roku 1439, pokračování ve čtvrté části je do roku 1471 a celé dílo končí nástupem Habsburků na český trůn, tedy rokem 1526. Další pokračování Palacký nezamýšlel, neboť by mu habsburská cenzura nedovolila napsat pravdu. Přesto šlo ve své době o revoluční dílo, o nový pohled na české dějiny, jenž byl postaven na třech pilířích: na českém národu, jako nezávislé jednotce na němectví a německé říši, na slovanství, jakožto symbolu demokratičnosti oproti germánství coby autoritářství, a na pilíři protestanství, tedy linii osobností, jako byli Hus, Chelčický a Komenský. Husitství považoval za vrchol a jádro národních dějin. Na tuto tzv. „Palackého koncepci dějin“ navazoval např. Tomáš Garrigue Masaryk.

foto © <http://premyslovcí.wz.cz>

Vydání z roku 1928

Pavel Eduard Vančura

1918
(100 let)
Československé legie v Rusku
8.–13. 3. 1918
bitvou u Bachmače
dosažen průjezd vlaků na východ

1863
(155 let)
Umělecká beseda
9. 3. 1863 v Praze
založen první český umělecký spolek

1898
(120 let)
Jan Antonín (Karel) Baťa
* 11. 3. 1898
† 23. 8. 1965
český podnikatel

1. 3. 1628 (390 let)

Vypuklo **nevolnické povstání na Hradecku**; tři proudy povstalců rozdrtily oddíl Albrechta z Valdštejna již 15. března. Přes 500 sedláků bylo pobito, okolo 600 zajato. Uvěznění byli vyslýcháni útrpným právem. Někteří byli pověšeni kolem cest a řada zajatců byla vpletena na kola.

1. 3. 1833 (185 let)

Z iniciativy hraběte Karla Chotka došlo v Praze k založení **Jednoty ku povzbuzení průmyslu v Čechách**, která si kladla za cíl podporovat nové formy podnikání pomocí vydávání knih a časopisů, pořádáním přednášek a výstav, organizováním nedělních kurzů pro učně a tovaryše.

2. 3. 1903 (115 let)

V Prostějově se narodila česká sochařka **Hana Wichterlová**. Její bratr byl chemik Otto Wichterle, vynálezce kontaktních čoček. Brzy se zařadila mezi nejvýznamnější sochaře české meziválečné avantgardy, tvořila v duchu neoklasicismu i kubismu. Zemřela 29. srpna 1990 v Praze.

6. 3. 1888 (130 let)

Narodila se **Eva Vrchlická**, vlastním jménem Eva Frídová. Byla to česká herečka, překladatelka, publicistka, dramatička, básnířka a spisovatelka, osvojená dcera básníka a spisovatele Jaroslava Vrchlického a dlouholetá členka činohry Národního divadla v Praze.

6. 3. 1923 (95 let)

Byl vydán **zákon na ochranu republiky** (č. 50/1923 Sb.), který reagoval na atentát na ministra A. Rašína. Zavedl nové skutkové podstaty trestných činů (útok na veřejného činitele, pobuřování, rušení veřejného pořádku apod.). Platil s omezeními i po roce 1945.

Historia magistra vitae

7. 3. 1928 (90 let)

Připomínáme si narození **Štěpána Koníčka**, českého hudebního skladatele a dirigenta. Proslul jako šéfdirigent Filmového symfonického orchestru. Také zkomponoval hudbu ke stovkám československých i zahraničních filmů, za hudbu k filmu Munro získal Oscara (1960).

7. 3. 1948 (70 let)

Ústřední akční výbor Národní fronty předložil ke schválení osnovu zákona o revizi retribučních rozsudků; už den předtím byl podán návrh k ustavení zvláštních soudů „v boji proti reakci“. **Státní soudy** působily od 26. října 1948 do 1. ledna 1953 a odsoudily 27 tisíc osob.

16. 3. 1848 (170 let)

V Praze byla založena ze studentů a jejich profesorů **akademická legie**; do konce března 1848 čítala téměř 2 360 členů a dělila se na čtyři kohorty. Studentské „kohorty“ se brzy začaly polarizovat národnostně. V červnu se hlavně české oddíly radikalizovaly.

18. 3. 1363 (655 let)

V Norimberku byla **uzavřena smlouva mezi Karlem IV. a Otou Braniborským**, podle níž by v případě, že by se Ota nedočkal dědiců, připadly Branibory po jeho smrti zemím Koruny české. Karlovu synu Václavovi byl přiřčen titul braniborského markraběte.

20. 3. 1393 (625 let)

Král Václav IV. nechal svrhnout do Vltavy patrně již jen mrtvé tělo generálního vikáře **Jana, rodáka z Pomuku**. Důvodem byly neshody arcibiskupa Jana z Jenštejna s králem a bezprostředně pak Janova volba nového opata kláštera v Kladrubech Olena, a to proti vůli Václava IV.

Mistr poslechu a poklepu (165 let)

V Trhanově na Chodsku se 23. března 1853 narodil český lékař a jeden ze zakladatelů české lékařské vědy **Josef Thomayer**. Byl však nejen vysoce vzdělaným odborníkem, ale také prozaikem a fejetonistou s vytříbeným smyslem pro humor.

Již na klatovském gymnáziu se u něho projevovaly literární sklony, ovlivněné celoživotním přítelem Emilem Frídem, kterému vymyslel pseudonym Jaroslav Vrchlický a sobě R. E. Jamot (fonetický anagram Thomayer). Po maturitě (1871) odešel do Prahy na studia medicíny, a i když na literaturu nezapomínal, medicína v jeho životě nakonec zvítězila. Po studiích se zanedlouho stal vedoucím lékařem univerzitní polikliniky, později docentem a roku 1897 řádným profesorem Lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Od roku 1902 byl přednostou II. interní kliniky.

Věnoval se problematice chorob ledvin, srdce a nervů a kladl důraz na přesné a rychlé určení diagnózy, ve kterém sám vynikal. Proto mu také

kolegové říkali „mistr poklepu a poslechu“. Podílel se na rozvoji lékařské vědy, publikoval a jeho vědecká práce byla vysoce ceněna. Není divu, že roku 1890 byl zvolen dopisujícím, o pět let později mimořádným a roku 1926 řádným členem České akademie věd a umění (ČAVU). Josef Thomayer zemřel 18. října 1927 v Praze a pochován je na hřbitově v rodném Trhanově. Jeho jméno nese od 26. 5. 1954 fakultní nemocnice v pražské Krči, původně starobinec či válečný lazaret.

Lucie Sládková

foto © Wikimedia Commons

Žofie Marie Josefína Albína, hraběnka Chotková z Chotkova a Vojnína (150 let)

Když se 1. 3. 1868 narodila hraběti Bohuslavu Chotkovi čtvrtá dcera, jménem **Žofie**, nikoho **nenapadlo, že se zapíše do dějin nejen Rakousko-Uherska, ale celé Evropy**. Přitom nešlo o životní cíl, ale o prostý lidský cit, lásku dvou lidí, která zvládla překonat společenské překážky na nejvyšší úrovni.

Pár let před svými třicetinaми se seznámila s arcivévodou Františkem Ferdinandem d'Este, následníkem rakousko-uherského trůnu. Zamílovali se do sebe a začali si dopisovat. Žofie byla dvorní dámou Isabely z Croy, manželky arcivévody Bedřicha Rakousko-Těšínského. František svého strýce často navštěvoval, nikoliv však kvůli jeho dcerám, ale právě kvůli Žofii. František věděl, že nebude snadné prosadit si sňatek se ženou, jež není z panovnické rodiny. Císař v zájmu monarchie přesto dal

Žofie Chotková

svolení, a to pouze k morgantickému sňatku (nerovnému) – tedy že se manželé vzdají za své budoucí potomky nároků na trůn. Svatba se konala 1. 7. 1900 na zámku v Zákupích. Manželé a jejich 3 děti žili na Konopišti, kde vedli klidný a šťastný rodinný život. Krátce před jejich 14. výročí svatby zemřeli oba při tzv. sarajevském atentátu. Františkova poslední slova byla: „Žofinko, Žofinko, neumírej! Zůstaň naživu pro naše děti!“ Evropa čekala válka.

Pavel Vančura

foto © Wikimedia Commons

1823
(195 let)
František Václav Pštross
* 14. 3. 1823
† 12. 6. 1863
český podnikatel,
purkmistr Prahy
1861–1863

1913
(105 let)
Antonín Novotný
* 15. 3. 1913
† 24. 4. 2005
český filmový
herec, po r. 1945
odborník na
smaltý

1868
(150 let)
Jan Kříženecký
* 20. 3. 1868
† 9. 2. 1921
český architekt,
fotograf,
průkopník
kinematografie

Sokolovo 1943 (75 let)

Na východní Ukrajině v okolí Charkova neměla Rudá armáda dostatečně pokrytou frontu, čehož využili Němci k protiútoku. A tak jižně od Charkova u městečka Zmijev ve vsi Sokolovo (ukrajinsky Sokolove) svedl 8. 3. 1943 první hrdinskou bitvu 1. čs. samostatný prapor s jednotkami wehrmachtu.

Příslušníci 1. čs. samostatného praporu pod velením Ludvíka Svobody byli do prostoru Charkova přepraveni z výcvikového tábora Buzuluk. Vlakem do stanice Valujki a odtud 350 km nočními pochody do Charkova. V noci 2. 3. vyrazili k dalšímu pochodu do prostoru Sokolova. Jejich bojovým úkolem bylo udržet postavení na linii obrany, kterou tvořila zamrzlá řeka Mža. Proto Svoboda rozhodl přesunout jednu rotu pod velením nadpor. Otakara Jaroše před řeku a zaujmout vysunutě obranné postavení ve vsi Sokolovo. V 11.00 dopoledne německého času 8. 3. 1943 zahájil nepřítel postup na Sokolovo, který však obranná palba 1. čs. praporu ze Sokolova a severního

břehu Mži odrazila. Němci ale rozkryli sokolovskou obranu a útokem o dvě hodiny později Čechoslováky zaskočili. Rozhořel se krutý boj, při kterém se čs. vojáci nezalekli postupujících nepřátelských jednotek, odrazili několik útoků pěchoty, ale německá přesila byla velická. Okolo páté zaujali kruhovou obranu u sokolovského kostela. Svoboda rozhodl vyslat do protiútku sovětské tanky, ale hned první se probořil ledem na řece Mža. Proto Svoboda kolem sedmé večerní nařídil vojákům stáhnout se ze Sokolova za řeku. Rozkaz k ústupu se ale do Sokolova nedostal. Dále tedy pokračoval hrdinný boj, při kterém padl nadpor. Jaroš i jeho zástupce nadpor. Jaroslav

Československé vojsko po bitvě u Sokolova, vlevo Ludvík Svoboda, velitel praporu

Lohrer-Lom. Když po setmění boje ustaly, ustoupili čs. vojáci ze Sokolova. Přesto splnili svůj první bojový úkol, když nepustili Němce přes řeku Mžu. Celkem zahynulo v bitvě 86 čs. vojáků, nepřítel přišel o 300–400 mužů.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

Zazářil jako kometa... (50 let)

Představitel dětských rolí Tomáš Holý (17. 3. 1968 – 8. 3. 1990) by se letos v březnu dožil 50 let. Nebyl mu však dopřán dlouhý život. Přesto jeho výkony na filmovém plátně obdivujeme dodnes.

Nejzářivější dětská filmová hvězda své doby přišla k herectví jen náhodou. Díky strýci, který pracoval jako rekvizitář Filmového studia Barrandov, se objevil v malé roličky komedie Oldřicha Lipského „Marečku, podejte mi pero!“. Svou bezprostředností a bystrostí zaujal jak diváky, tak i režiséra. V konkurzu byl vybrán do dalšího filmu „Ať žijí duchové!“ a kariéra mohla začít. Díky těmto filmovým rolím a především temperamentu, přirozené inteligenci a roztomilosti byl obsazen do dalších snímků – mezi nejznámější patří „Jak vytrhnout velrybě stoličku“ a „Jak dostat tatínka do polepšovny“. Za roli Vašíka získal doma cenu Zlatý krokodýl a na

Tomáš Holý a jeho pes Alton čekají na záběr (Prázdniny pro psa 1980)

festivalu v Monte Carlu (1979) byl porotou oceněn jako nejlepší dětský herec od dob Shirley Temple. Mezi jeho další úspěšné filmy patří „Setkání v červenci“, šumavská trilogie „Pod Jezevčí skálou“, „Na pytlácké stezce“ a „Za trnkovým keřem“. Hereckou kariéru ukončil účinkováním v tehdy ještě západoněmeckém seriálu v roce 1982 – Unterwegs Nach Atlantis (Připoutejme se, letíme nad Atlantidou). Svůj život chtěl směřovat jinak. Místo studia herectví se rozhodl pro právnickou fakultu. Tragická nehoda však ukončila jeho plány předčasně. Zemřel devět dní před svými dvaadvacátými narozeninami 8. března 1990.

Alice Brabercová

foto © Wikimedia Commons, autor: Jaroslava Vošmiková

1878
(140 let)
František Janda-Suk
* 25. 3. 1878
† 23. 6. 1955
český atlet,
první olympijský
medailista

1968
(50 let)
Ludvík Svoboda
* 25. 11. 1895
† 20. 9. 1979
zvolen
prezidentem
ČSSR 30. 3. 1968

1468
(550 let)
Matyáš Korvín
* 23. 2. 1443
† 6. 4. 1490
vypověděl Jiřímu
z Poděbrad 31. 3.
1468 válku

Historia magistra vitae

23. 3. 1848 (170 let)

Císař Ferdinand I. přislíbil **zrovnoprávnění češtiny s němčinou** na základě tzv. 1. pražské petice. Na začátku dubna pak vydal císař Kabinetní list, kde se píše, že „se česká řeč ve všech větvích státní správy a veřejného vyučování s řečí německou v úplnou rovnost staví“.

24. 3. 1968 (50 let)

V ČKD Praha se zrodil **Svaz pracujících mládeže Československa**, který hodlal prosazovat stejná práva jako odbory (pomoc mladým v ekonomických otázkách, bytových apod.). Na rozdíl od oficiálního SSM se nechtěl zabývat pouze politickým školením svých členů.

28. 3. 1848 (170 let)

Byl vydán císařský patent pro Čechy, Moravu a Slezsko, jenž sliboval nejdéle do roka **zrušení roboty** za přiměřenou náhradu. Rok 1848 byl revoluční rok, který donutil monarchii k ústupkům, a tak 7. září 1848 císař Ferdinand I. definitivně zrušil poddanství.

31. 3. 1968 (50 let)

V Praze se sešlo **III. všekřesťanské mírové shromáždění** za účasti 500 představitelů katolické, protestantské a pravoslavné církve z 55 zemí světa. Jednalo se o světové sympozium těch, kdo se rozhodli vést dialog s „pokrokovými marxisty“.

31. 3. 1968 (50 let)

V Praze byl založen **Klub 231**, organizace sdružující politické vězně komunistického režimu v Československu v letech 1948–1968. Po srpnové invazi byl Klub 231 jako „jedno z center kontrarevoluce“ zakázán a rozhodnutím státních orgánů rozpuštěn. Řada představitelů emigrovala.

Mezinárodní dny, svátky a roky

BŘEZEN 2018		
název	vyhlášeno	vyhlásil
1. Mezinárodní den civilní ochrany	1972	International Civil Defence Organisation
Den nulové diskriminace	2014	UNAIDS
2. Mezinárodní den zasnub	2015	Filemon de Este
3. Světový den divoké přírody	1999	Washingtonská úmluva
8. Mezinárodní den žen	1909	OSN
11. Evropský den mozku	1998	Evropská aliance DANA
Evropský den památky obětem terorismu	2005	EU (Evropský parlament)
14. Den pí (3.14)	1988	International Meeting of People
Mezinárodní den akcí pro řeky a proti přehradám	1997	Affected by Dams
15. Světový den spotřebitelských práv	1962	J. F. Kennedy
20. Světový den štěstí	2012	Valné shromáždění OSN
Světový den Frankofonie	1970	Mezinárodní organizace Frankofonie
Světový den divadla pro děti a mládež	2000	Mezinárodní asociace divadel pro děti a mládež
Světový den vrbců	2010	Nature Forever Society
21. Světový den Downova syndromu		Downsyndrome International
Světový den poezie	2006	UNESCO
Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace	1999	OSN
Mezinárodní den loutkového divadla	1966	UNIMA
Mezinárodní den lesů	2002	FAO
Nourúz	70. léta 20. stol.	OSN
22. Světový den vody	1993	OSN
Světový den mimů	2011	World Mime Organisation
23. Světový den meteorologie	1950	OSN, WMO
24. Světový den boje proti tuberkulóze	1882	WHO
Mezinárodní den za právo na pravdu o hrubém porušování lidských práv a na důstojnost obětí	2010	OSN
25. Mezinárodní den nenarozeného dítěte		
Mezinárodní den památky obětí otroctví a transatlantického obchodu s otroky	2008	OSN
Mezinárodní den solidarity se zadržovanými a neznámými členy mírových misí	2009	OSN
26. Světový den boje proti epilepsii (Purple Day)	2008	
Světový den divadla	1961	ITI

SOBOTA 24. 3. 2018
9 - 17 HODIN

Zahájení sezóny na zámku Nelahozeves

PROGRAM

- Zámecký bál s princeznou Polyxenou v kostýmech
- Workshop se Světem kostiček
- První opékání buřtíků
- Vystoupení Fjordské čtverylky
- Ukázka záchranného vozu hasičů a mnoho dalšího

VSTUPNÉ

- Dospělí 140 Kč
- Studenti/ Seniori/ Děti 80 Kč
- Rodinné vstupné (2 dospělí + max. 3 děti) 320 Kč
- Děti do 3 let zdarma

Doprovodný program je možné rezervovat předem na tel. 315 709 111.

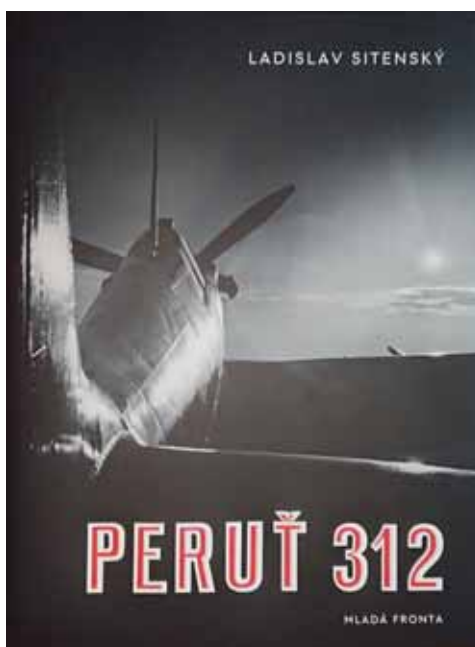
www.lobkowicz.com

Křest legendární fotopublikace Peruť 312

Ve vydavatelství Mladá fronta vyšla 8. 2. 2018 kniha s pohnutými osudy – Peruť 312 Ladislava Sitenského. O její vydání se zasloužila vnučka Sitenského, Adéla Kándlová.

Významný český fotograf Ladislav Sitenský (1919–2009) za druhé světové války proslul svými snímky dokumentujícími československý odboj na

západní frontě. Největší slávu mu přinesly fotografie z prostředí letectva, u něhož dva roky působil jako příslušník pozemního personálu 312. československé stíhací peruť. Kniha měla původně vyjít v roce 1948, její osudy však fatálně ovlivnil únorový komunistický převrat. Celý náklad byl zničen, pouze několika tiskařům se podařilo zachránit a svázat několik výtisků. Po padesáti letech se autorovi vrátila maketa knihy, kterou kdosi našel v popelnici v Českých Budějovicích... Fakticky prvního vydání se tak publikace Peruť 312 dočkala teprve nyní, po bezmála sedmi desetiletích, díky péči dědiců Ladislava Sitenského. Počet stran: 176 | vázaná s přebalem | rozměry: 222 x 300 mm | cena: 549 Kč

foto © Vydavatelství Mladá fronta

Hrádek Karlík

Je až k nevíře, co přináší mírná zima za možnosti těm, kteří nepropadli zimním sportům. Skalní turisté mohou navštěvovat místa jindy v zimě neschůdná, těžko dostupná, a navíc jim od jara bující vegetace nebrání ve výhledu.

Takovým výletem byl pro mne letos v lednu zaniklý hrad Karlík v Karlickém údolí. Jeho pozůstatky najdete na stejnojmenném ostrohu, asi 2 km od Dobřichovic. Dost možná byl založen Karlem IV., každopádně roku 1400 jej Václav IV. zastavil. Kdy zanikl, není známo, jednou z možností je, že roku 1422 v souvislosti s obléháním Karlštejna Pražany.

Václav Hájek z Libočan ve své kronice napsal, že hrad dal založit Karel IV. pro královny a jejich dvůr, protože na Karlštejn nesměly. Tak vnikla hra Jaroslava Vrchlického Noc na Karlštejně. Ke zřícenině vás dovede červená značka, součást naučné stezky Cesta císařovny Elišky.

David Sládek

foto © David Sládek

Rakovnické osmičky

Osmička je v Rakovníku důležité číslo. V letošním roce rozhodně. Město s červeným rakem ve znaku si totiž připomíná hned několik velkých výročí, souvisejících s letopočty s osmičkou na konci.

Především 430 let od svého povýšení na královské město. Pocta, kterou Rakovníku udělil v roce 1588 císař Rudolf II., byla symbolickým vyvrcholením stavebního, kulturního i hospodářského rozkvetu města v 16. století, který Rakovníku přinesl

i jeho dnes nejobdivovanější stavební památky včetně kostela sv. Bartoloměje a dvojice gotických městských bran – Vysoké a Pražské, z nichž ta první se začala stavět v roce 1518, tedy přesně před 500 lety. Rakovník slaví i sto dvacet let od založení městského muzea a sedmdesát let od otevření městské galerie, která dnes nese jméno mistra české krajinomalby Václava Rabase, rodáka z nedalekých Krušovic. Stálá expozice jeho mistrovských pláten, mezi nimiž nechybí slavná Krušovická kopanina, patří k chloubám města. A v neposlední řadě si Rakovník letos připomíná i sto sedmdesát let od narození Františka Otty, zakladatele proslulé rakovnické továrny na výrobu mýdla, které vítězilo u zákazníků svou prvotřídní kvalitou i vtipnou reklamou: „Čáry máry, kočka, výr, na prádlo je Otamýr!“

U příležitosti letošních jubileí vydalo Městské informační centrum v Rakovníku nový poutavý průvodce městem, který nazvalo Rakovnická mozaika. Vydejte se s ním Rakovníkem po stopách slavných operních pěvců bratrů Burianů, světoznámé rakovnické keramiky RAKO, za pohnutými židovskými dějinami města do místní synagogy

Rakovník

Sokolovna

nebo za rakovnickými klenoty moderní architektury prvních tří dekád minulého století, kterým kraluje sokolovna od architekta Otakara Novotného z roku 1914, vyhlášená jako první sokolovna v Česku národní kulturní památkou. Elektronická verze průvodce je zdarma ke stažení na www.infocentrum-rakovnik.cz.

www.infocentrum-rakovnik.cz

František Otta (1848–1939)

Vysoká brána

**České muzeum
sřívra v Kutné Hoře
královském horním
městě s bohatou historií**

Výběr z letošních výstav a akcí:

HRÁDEK

duben - listopad: středověký sřívrbný důl
- prohlídkový okruh II. Cesta sřívra

5. května: Cukrářské slavnosti
ochutnávková stezka, doprovodný program

19. května - 14. Muzejní noc:
šermířské vystoupení, ohňová show,
kostýmované prohlídky, dílny pro děti,
jarmark, symbolické vstupné 1,- Kč

8. června - 23. září: Mincovní poklady
na Hedvábné stezce

10. října - 30. listopadu: CODICES ILLUSTRÉS
- Poklady středověké knižní malby

KAMENNÝ DŮM

1. dubna - 30. listopadu: Poslední místo Člověka
pořby, hroby, hrobky

TYLŮV DŮM:

4. října - 30. listopadu: Český stát
a jeho symboly - výstava k výročí 100 let
od založení českého státu

Královské sřívrbění Kutné Hory
23. - 24. června 2018

České muzeum sřívra, p.o., Kutná Hora.
Rezervace na telefonu: 733 429 826
nebo e-mailu: objednavky@cms-kh.cz
Více informací: www.cms-kh.cz

**KLADENSKÝ
PÍVNÍ
FESTIVAL**

Můžete se těšit na prezentaci vybraných minipivovarů!
Bohatý hudební program
Přímé přenosy z MS v hokeji

18.-20. 5.
NÁMĚSTÍ STAROSTY
PAVLA

f @Kladenskipivnifestival
www.mestokladno.cz

**REGIONÁLNÍ MUZEUM
V JÍLOVÉM U PRAHY**
MUZEUM SE SPECIALIZACÍ NA ZLATO V ČESKÉ REPUBLICE

HISTORIE TĚŽBY A ZPRACOVÁNÍ ZLATA
představuje tento vzácný kov a dějiny zdejšího dolování

ORA ET LABOR
seznamuje atraktivní formou s historií benediktinského kláštera
na Ostrově u Davle a zaniklého středověkého města Sekanka

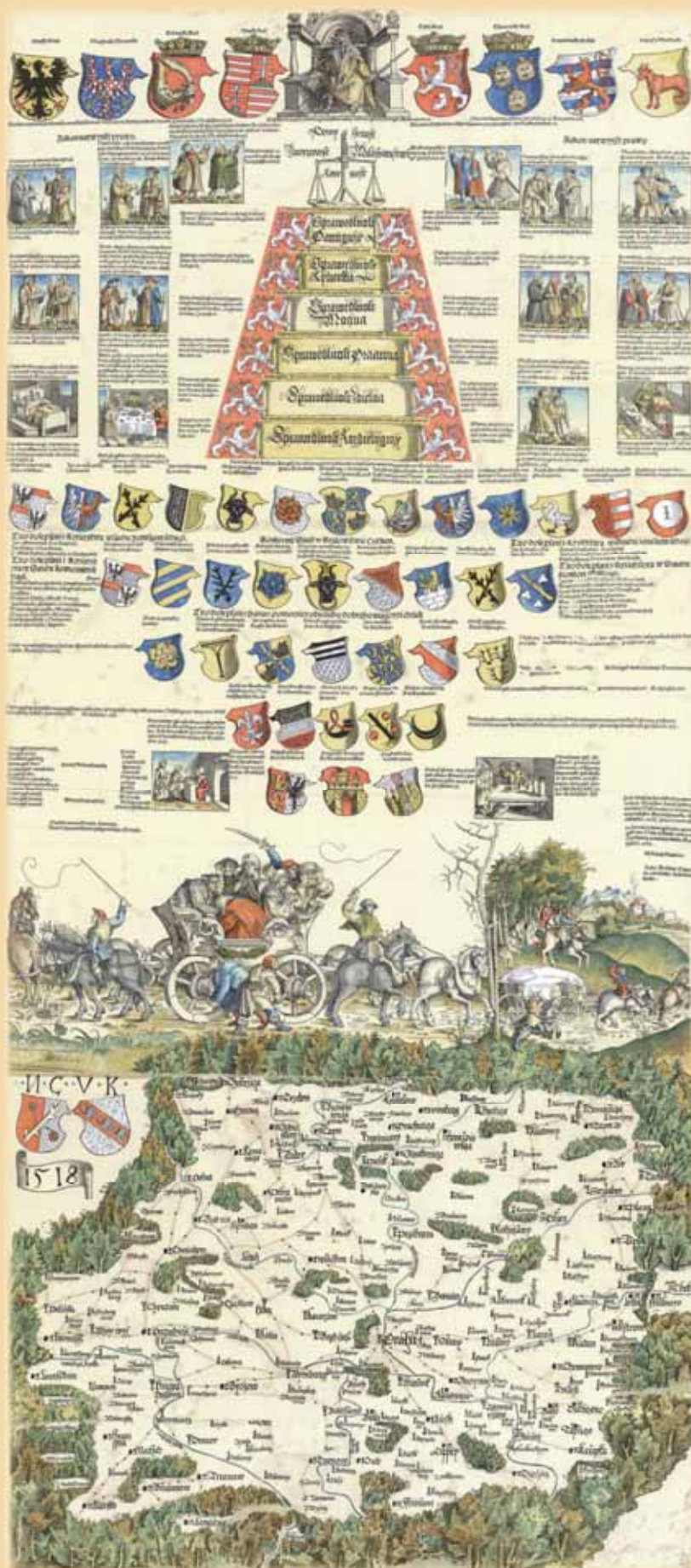
DĚJINY TRAMPINGU
přibližují fenomén spojený u nás takřka výlučně s Posázavím

Muzeum provozuje také **tři historické těžební štoly**,
k nimž vede naučná stezka **Jílovské zlaté doly**

13. MUZEJNÍ POTLACH
Festival trampské hudby a trampského životního stylu
sobota 30. června 2018
od 13.00 do 20.00 hod.

REGIONÁLNÍ MUZEUM V JÍLOVÉM U PRAHY
Masarykovo náměstí 16, 254 01 Jílové u Prahy, tel.: +420 241 950 791
e-mail: info@muzeumjilove.cz, www.muzeumjilove.cz
Muzeum je otevřeno denně, mimo pondělí (pokud není svátkem)
ZÁŘÍ – KVĚTEN: 9 – 12, 13 – 16 hod. / ČERVEN – SRPEN: 9 – 17 hod.

I ty, Klaudyáne? (500 let)

Klaudyánova mapa (1518)

Mikuláš Klaudyán (* ? – † 1521), mnohdy uváděn také jako Klaudián nebo latinsky Nicolaus Claudianus, což patrně vychází z latinského výrazu pro jeho tělesnou vadu (claudianus – kulhavý), byl český učenec, lékař, tiskař a kartograf, autor první tištěné mapy Čech.

Počátky života Klaudyána neznáme, rod patrně pocházel ze Žatecka. Prvně je zmiňován až jako Klaudyán, zvaný Kulha, jako významný člen jednoty bratrské počátkem 16. století. Byl lékařem, kartografem a také knihtiskařem, který založil tiskárnu v Mladé Boleslavi v místech domu Na Karmeli. Často cestoval, zvláště do Norimberku, kde udržoval styky s norimberskými tiskařskými dílnami. Předlohou Klaudyánovy mapy byla dost možná starší mapa střední Evropy Erharda Etzlauba vydaná v češtině. Rukopis k mapě vytvořil Klaudyán roku 1516 a v lednu 1517 jej prověřovala norimberská rada, zda není v rozporu s katolickou vírou. Klaudyánovu mapu 128 x 64 cm v měřítku cca 1 : 618 000 nejprve vyřezal Andreas Kaschauer na arch (dřevěný štoček k tisku) a konečnou část výroby, včetně ručního kolorování dřevorezu, zajistila norimberská dílna Jeronýma Höltzla. Tiskem byla první samostatná mapa Čech vytištěna 1. 3. 1518. Dnes je znám jediný originál uložený ve Státním oblastním archivu v Litoměřicích.

Mapa jako pomůcka pro poutníky do Říma je z praktických důvodů i v souladu s tehdejšími zvyklostmi orientována na jih. Mapová část s českým popisem zabírá třetinu mapového listu a zobrazuje na 280 katolických a kališnických měst. Cesty jsou zakresleny se vzdálenostmi po 9,5 mílích. Najdete tu osady, hrady, zámky, kláštery, hraniční hory, lesní celky i říční síť. Erby nahoře představují zleva Slezské knížectví, Moravské markrabství, Dalmatské království, Uherské, České a Chorvatské království, Lucemburské knížectví a Lužické markrabství – uprostřed je panovník Ludvík Jagellonský. Níže jsou erby významných šlechtických rodů ukončené znaky měst Kutná Hora, Praha a Žatec. Grafiky nad mapou jsou alegoriemi, jež symbolizují náboženskou rozdvojenost a poměry v zemi. Je tu také zmínka o autorovi: „Mikulass Claudian. Letha Božieho Tisycziho pietisteho Sedmnaczteho.“

Europa regina – Královna Evropa

V souvislosti s mapami mi nedá nezmínit ještě populární mapu Europa regina. Tato byla vytištěna v knize Sebastiana Münstera Cosmographia (1544). Její český překlad Zikmunda z Púchova (1554) je k vidění v Muzeu Jáchymov. Koruna je na Iberském poloostrově, Francie a Svatá říše římská tvoří horní polovinu těla a České království představuje srdce. Dlouhé šaty zahrnují Uhersko, Polsko, Litvu, Livonsko, Bulharsko, Moskevské velkoknížectví, Makedonii a Řecko. V ruce, které jsou tvořeny Itálií a Dánskem, drží žezlo a královské jablko (Sicílie).

Europa regina, Cosmographia, Sebastian Münster (1544)

Luděk Sládek

FOR TRAVEL

7. VELETRH TURISMU A RODINNÉHO CESTOVÁNÍ

Souběžně probíhající veletrhy:

FOR CARAVAN | FOR BOAT | HLUBINA

PVA
EXPO PRAHA

www.for-travel.cz

9.-11. 3. 2018

DOPROVODNÝ PROGRAM **10.-11. 3. 2018**

KOLEM SVĚTA
cestovatelský festival

HLAVNÍ
MEDIÁLNÍ PARTNER

OFICIÁLNÍ VOZY
PVA EXPO PRAHA

Kateřina Winterová Vaříme podle Herbáře 5

Inspirace přírodou a tradicemi popatě.

Pátý díl knihy Vaříme podle Herbáře symbolicky uzavírá sérii kulinářských bestsellerů z českých bylin. Kateřina Winterová v ní představuje další lahůdky z pořadu Herbář, které objevila v archivech a získala od pamětníků či zajímavých blogerek nebo které vymyslela sama při zpracovávání úrody. Vyzkoušela starodávné recepty založené na sklizni z pole či zahrady, připravila pokrmy masopustní a velikonoční, upekla obřadní chleby a vánoční cukroví, také bezlepkové pečivo a různé druhy chleba, namíchala kořenící směsi, zavařovala, vyráběla sirupy, ovocná vína a likéry, nakládala a sušila dary přírody nasbírané i vypěstované. Ke spolupráci si pozvala zajímavé hosty. Nahlédneme i do biozahradičeni a dozvíme se, proč si vybírat původní české odrůdy. Samozřejmě nechybí herbář s dalšími více než 30 bylinami a plodinami. Všichni, kteří vaří podle Herbáře, jistě ocení rejstřík pokrmů ze čtyř předchozích knih.

- ?** Co dostanete na talíř, když kuchařka slíbí:
modrý vole s procesím?
a) křupavé makové pečivo
b) švestkové knedlíky
c) noky s mákem

Své odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

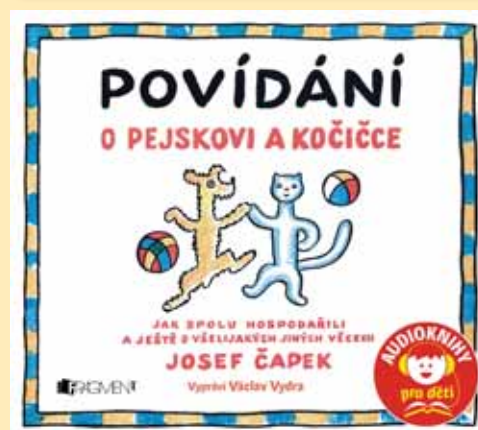
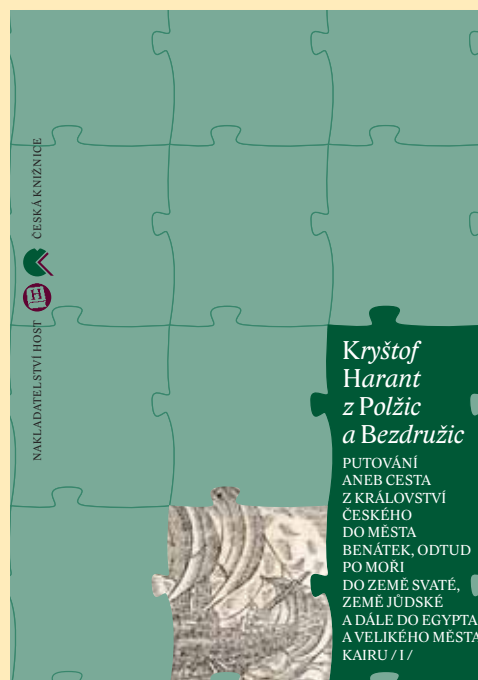

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop nebo na telefonním čísle 387 222 555.

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic Putování aneb Cesta z Království českého

Cestopis Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic (1564–1621), který patří k nejzajímavějším českým literárním památkám doby vrcholného humanismu, dovršuje tradici domácích cestopisů o putování do Svaté země a Egypta. V širokých historických a kulturních souvislostech předkládá čtenáři autentickou reflexi podoby světa na přelomu 16. a 17. století. Kryštof Harant, známý jako politik a jeden z aktérů stavovského povstání, jehož život tragicky končí roku 1621 na popravišti, se tu představuje jako vzdělaný, výtvarně i hudebně nadaný renesanční kavalír. Je všímavým pozorovatelem i vtipným glosátorem života v navštívených zemích. Poznávací hodnotu jeho spisu umocňují nejen bystré popisy vzdálených exotických krajů, doplněné odkazy na autorovu rozsáhlou četbu, ale také přiložené ilustrace, mapy a dokumenty. Dílo vychází ve dvou svazcích, samostatně neprodejných.

cena: 659 Kč
www.hostbrno.cz

M. Vičar Emběčkem kolem světa

Zábavný i poutavý příběh čtyřicet let staré Škody 1000 MB, která se dvěma mladými dobrodruhy na palubě projela přes dvacet států. Bratřanci Michal a Martin, kteří se bez jakékoli znalosti automechaniky vydali na cestu kolem světa v tomto letitém emběčku. Michal Vičar, mladší z cestovatelů, vypráví příběh jejich sedmiměsíční výpravy napříč čtyřmi kontinenty a dvaadvaceti zeměmi. Dozvíte se, zda s emběčkem dokázali pokořit Transsibiřskou magistrálu a uniknout kolumbijským drogovým kartelům nebo jestli jsou krásnější stopařky v Hondurasu, či v Litvě. Prozradí vám, kolik defektů může československý vůz s rokem výroby 1969 na cestě kolem světa utpět a kteří celníci jsou nejpřísnější. Vedle zeměpisných a historických zvláštností dalekých i blízkých krajů poznáte také povahy lidí, bez jejichž pomoci nebo jen podpory a obdivu by se bláznivý sen objet svět veteránem Julíi těžko podařil.

cena: 328 Kč
www.jota.cz

Karel Čapek (audiokniha) Povídání o pejskovi a kočičce

Povídání o pejskovi a kočičce patří bezpochyby do zlatého fondu české literatury. Příběhy plné laskavého humoru napsal Josef Čapek především pro svoji dceru Alenku, která dorůstala do školních let. Radost však přinesly nejen jí, ale i mnoha dalším dětem. Ve skvělém podání Václava Vydry si nyní i vy poslechněte vyprávění o tom, jak si myli podlahu, pekli dort nebo jak si pes roztrhl kačata. Audio-kniha ve formátu MP3 je ideální na cesty autem nebo jako pohádka před spaním. Příjemný poslech!
cena: 199 Kč
www.albatrosmedia.cz

FOR BIKES

9. VELETRH CYKLISTIKY

- NEJVĚTŠÍ CYKLISTICKÝ VELETRH V ČR
- TISÍCE KOL A ELEKTROKOL POD JEDNOU STŘECHOU
- NOVINKY A TRENDY V OBLASTI CYKLISTIKY
- AMBASADOREM VELETRHU JE JIŘÍ JEŽEK
- BOHATÝ DOPROVODNÝ PROGRAM
- PŘEDPRODEJ VSTUPENEK V SÍTI TICKETSTREAM

PVA
EXPO PRAHA

www.forbikes.cz

6.-8. 4. 2018

OFICIÁLNÍ VOZY

Go Further

AUTHOR
BICYCLES

Vyhrajte
na veletrhu **kolo**

Author A-RAY 29

v hodnotě

59 990 Kč!

Cenu věnuje firma Universe Agency spol. s r. o.

Pivní stezky v jižních Čechách

Jižní Čechy – region plný památek a krásné přírody, v němž je možné propojit sport, kulturu, pobyt v přírodě a zábavu. Je to ale také region známý svou starobyklou tradicí vaření piva. Například pivovar v Třeboni byl založen už roku 1379, a patří tak k nejstarším pivovarům na světě. A pivo se v něm vaří dodnes. Vydejte se do jižních Čech a ochutnejte sami. Tipů, kde můžete pivo z lokální produkce vyzkoušet, je dostatek.

V jižních Čechách je v současné době v provozu vedle světoznámých pivovarů i řada minipivovarů nebo pivovarských dvorů, které zvou k návštěvě a ochutnávce zlatavého moku. Poznat je můžete i vy, na výběr máte 6 pivních stezek. Vydat se tak můžete z Hlavatců přes Hlubokou do Budějovic, z Protivína do Blatné, z České Kanady přes Třeboň do Novohradských hor nebo z Českého Krumlova na Lipno. Poznat pivo z okolí Tábora a Písku nebo na Šumavě. Nezáleží na tom, jakou trasu zvolíte, můžete si být jisti, že dobré pivo najdete všude.

Ochutnávkou to ovšem v jižních Čechách zdaleka nekončí. V rámci pivních stezek nezapomínáme ani na tipy na zajímavé zážitky. Cestou se vám naskytne spousta míst k návštěvě. Kulturní památky, starobylá města a krásná příroda, tím vším je tento region vyhlášený. Kromě mnoha lákavých akcí organizovaných v průběhu roku si můžete vybrat z pestré nabídky pro aktivní dovolenou nebo odpočinek. Gastronomii tak můžete spojit se sportem, kulturou, pobyt v přírodě nebo zábavou.

Podrobné informace o pivních stezkách vám poskytnou webové stránky www.jiznicechypohodove.cz. Co navštívit, tipy na zajímavá místa, turistické cíle, kulturní akce, aktivní dovolenou i místa k odpočinku najdete na oficiálním turistickém portálu www.jiznicechy.cz. Sledujte nás i na sociálních sítích: jižní Čechy @jiznicechy

SPECIÁLNÍ NABÍDKA PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÁ CENTRA

- **Pobyt mateřských škol v přírodě** s programem, který využívá prvky lesní, zážitkové a smyslové pedagogiky. Děti se po celou dobu pobytu pohybují v lese a plní různé úkoly.
- **Adaptační pobyty pro základní školy** se speciálním programem, ucelený blok na sebe navazujících programů s jednotnou dramaturgií využívá zážitkovou a smyslovou pedagogiku.
- **Pobyt mateřských center** pro rodiče a děti je připraven bohatý program, který nabízí společné zážitky a pozitivně naladí rodinnou atmosféru.
- **Velká zahrada pro děti** s relaxačními a výukovými prvky.
- **Zvěřinec** s možností krmení.
- **Certifikovaný dětský lesní program** „Šumava originální zážitek“.
- **Vnitřní herna**
- **Dětská tvořivá dílna**
- **Zázemí pro rodiče** – příjemné posezení v domácím prostředí, rodinný přístup, občerstvení, wi-fi.
- **Ubytování** - 7 plně zařízených pokojů pro pobyt dětí či rodičů s dětmi, maximální kapacita pro MŠ a ZŠ je 40 míst.

*Nabídka platí od září do června.

 sumavous.cz

V ŽÁDNÉM ROČNÍM OBDOBÍ SE ŠKOLKY U NÁS NENUDÍ; PROGRAM PRO NĚ PŘIPRAVÍME V PŘÍRODĚ JE ZABAVÍME

Výsledky ankety Kraj mého srdce 2017

Pořadatelem ankety je tradičně redakce KAM po Česku, ve spolupráci s veletržní správou INCHEBA EXPO PRAHA, pod záštitou Asociace krajů České republiky a Asociace turistických informačních center. Anketa probíhala od listopadu 2017 do 31. ledna 2018 v deseti kategoriích.

Partneři ankety: Hotel pod Kokšínem, Edice České televize, Český rozhlas Radioservis, Jan Becher – Karlovarská Becherovka, KARTOGRAFIE, Neviditelná výstava Praha; Vydavatelství MCU, Únikovka – ESCAPE point Praha, iQLandia. Glóby pro vítězný kraj vyrobené skláři sklárny RÜCKL CRYSTAL, Nižbor.

Opakovaně se potvrdilo, že důležitým faktorem ovlivňujícím konečné výsledky ankety je ne vždy správné povědomí hlasujících o geografickém umístění krajů ČR. Navzdory oficiálním statistikám, které v návštěvnosti řadí Pardubický kraj tradičně na poslední místo v ČR, obliba hlasujících toto umístění nesdílí. Naopak, poslední místa hlasující opakovaně přisoudili Plzeňskému a Ústeckému kraji. Problém vidíme v již zmíněném nesprávném povědomí o umístění kraje na mapě ČR. Těžko uvěřit, že by Šumava nebo Labské soutěsky hlasující navštěvovali tak sporadicky.

Vyhlášení výsledků VI. ročníku ankety Kraj mého srdce za rok 2017 a předání cen vítězným krajům proběhlo 15. února 2018 – v první den 27. ročníku mezinárodního veletrhu cestovního ruchu Holiday World 2018.

V meziročním srovnání převzal iniciativu u hlasujících veřejnosti kraj Jihočeský, následován krajem Jihomoravským a Libereckým.

	ZLATO	STŘÍBRO	BRONZ	
Jihočeský		3	6	0
Jihomoravský		2	3	1
Liberecký		2	0	0
hlavní město Praha	1	0	2	
Pardubický	1	0	0	
Karlovarský	1	0	0	
Královéhradecký	0	1	0	
Vysočina	0	0	5	
Zlínský	0	0	2	

nejmladší hlasující: dívka 7 let / Jihomoravský kraj
 nejstarší hlasující: muž 89 let / Ústecký kraj
 hlasující ze zahraničí: Slovensko 0,36 %; Polsko 0,05 %
 hlasovali: do 19 let: 1,96 %
 20–40 let: 30,86 %
 41–60 let: 42,74 %
 od 61 let: 26,41 %
 ženy: 65,26 %
 muži: 34,74 %

Výherci z řad hlasujících: Anna Boňková (Jihočeský), Veronika Nováková (Jihomoravský), Václav Boháč (Karlovarský), Renata Kloučková (Královéhradecký), Miroslava Šimková (Liberecký), Darina Svatoňova (Pardubický), Miroslav Dvořák (Ústecký), Eva Adamová (Vysočina), František Fiedler (Zlínský) a Jiří Trenčinský (Praha). **Všem výhercům srdečně blahopřejeme.**

Více na www.kampocesku.cz/anketa

absolutní vítěz

VI. ročník ankety KRAJ MÉHO SRDCE

Výsledky za rok 2017 a srovnání s výsledky za rok 2016

LETNÍ DOVOLENÁ		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Jihočeský	21,01%	Jihočeský
Jihomoravský	18,15%	Jihomoravský
Vysočina	9,14%	Vysočina
Liberecký	7,11%	Královéhradecký
Královéhradecký	6,03%	Moravskoslezský
Moravskoslezský	5,79%	Liberecký
Zlínský	5,56%	Středočeský
Olomoucký	4,77%	Olomoucký
Plzeňský	4,63%	Zlínský
Pardubický	4,19%	Plzeňský
Středočeský	4,19%	Pardubický
Karlovarský	3,97%	Karlovarský
Praha	3,02%	Praha
Ústecký	2,44%	Ústecký

PEŠÍ TURISTIKA		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Jihočeský	14,32%	Jihočeský
Jihomoravský	11,34%	Jihomoravský
Vysočina	10,31%	Vysočina
Liberecký	9,01%	Liberecký
Královéhradecký	8,36%	Královéhradecký
Moravskoslezský	7,57%	Moravskoslezský
Středočeský	5,98%	Středočeský
Olomoucký	5,75%	Pardubický
Zlínský	5,43%	Olomoucký
Plzeňský	5,32%	Praha
Pardubický	5,29%	Zlínský
Karlovarský	3,93%	Plzeňský
Ústecký	3,74%	Karlovarský
Praha	3,64%	Ústecký

Cykloturistika		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Jihočeský	18,32%	Jihočeský
Jihomoravský	18,27%	Jihomoravský
Vysočina	8,36%	Vysočina
Středočeský	7,70%	Středočeský
Pardubický	6,78%	Pardubický
Olomoucký	6,36%	Královéhradecký
Královéhradecký	6,17%	Olomoucký
Zlínský	5,93%	Zlínský
Liberecký	5,32%	Liberecký
Plzeňský	4,66%	Moravskoslezský
Moravskoslezský	4,56%	Plzeňský
Karlovarský	3,15%	Karlovarský
Ústecký	2,88%	Ústecký
Praha	1,54%	Praha

FOLKLOR A TRADICE		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Karlovarský	24,23%	Jihomoravský
Jihočeský	16,42%	Jihočeský
Zlínský	12,53%	Zlínský
Moravskoslezský	10,21%	Moravskoslezský
Olomoucký	8,49%	Olomoucký
Vysočina	7,25%	Vysočina
Plzeňský	6,34%	Plzeňský
Pardubický	5,59%	Pardubický
Královéhradecký	2,51%	Královéhradecký
Liberecký	1,99%	Středočeský
Středočeský	1,91%	Praha
Praha	1,84%	Karlovarský
Karlovarský	1,47%	Liberecký
Ústecký	1,21%	Ústecký

LÁZNĚ, LÁZEŇSTVÍ, WELLNESS		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Karlovarský	24,32%	Karlovarský
Jihočeský	12,20%	Jihočeský
Zlínský	9,36%	Zlínský
Jihomoravský	9,19%	Jihomoravský
Moravskoslezský	7,70%	Moravskoslezský
Olomoucký	5,75%	Středočeský
Liberecký	5,37%	Olomoucký
Pardubický	5,32%	Královéhradecký
Královéhradecký	4,85%	Pardubický
Středočeský	4,56%	Liberecký
Plzeňský	4,26%	Plzeňský
Vysočina	2,72%	Vysočina
Ústecký	2,57%	Ústecký
Praha	1,82%	Praha

PAMÁTKY/HISTORICKÁ MÍSTÁ		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Praha	19,78%	Praha
Jihočeský	15,20%	Jihočeský
Jihomoravský	11,15%	Středočeský
Středočeský	9,64%	Jihomoravský
Olomoucký	8,49%	Olomoucký
Královéhradecký	5,44%	Královéhradecký
Vysočina	5,15%	Pardubický
Plzeňský	4,99%	Vysočina
Pardubický	4,49%	Plzeňský
Liberecký	4,32%	Karlovarský
Karlovarský	3,35%	Liberecký
Moravskoslezský	3,07%	Moravskoslezský
Zlínský	2,86%	Zlínský
Ústecký	2,08%	Ústecký

ZIMNÍ DOVOLENÁ		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Liberecký	18,34%	Liberecký
Královéhradecký	13,09%	Královéhradecký
Vysočina	12,64%	Vysočina
Moravskoslezský	12,01%	Moravskoslezský
Jihočeský	9,19%	Jihočeský
Olomoucký	5,95%	Karlovarský
Karlovarský	5,75%	Olomoucký
Plzeňský	4,59%	Pardubický
Zlínský	4,40%	Plzeňský
Pardubický	4,26%	Zlínský
Ústecký	3,69%	Ústecký
Jihomoravský	3,17%	Jihomoravský
Středočeský	1,70%	Středočeský
Praha	1,21%	Praha

VÝLETY S DĚTMI		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Jihočeský	13,56%	Jihočeský
Jihomoravský	11,28%	Praha
Praha	10,82%	Jihomoravský
Liberecký	8,30%	Středočeský
Královéhradecký	7,75%	Liberecký
Vysočina	7,68%	Královéhradecký
Středočeský	6,81%	Vysočina
Pardubický	6,50%	Pardubický
Olomoucký	6,40%	Olomoucký
Zlínský	5,82%	Plzeňský
Plzeňský	4,89%	Moravskoslezský
Moravskoslezský	4,44%	Zlínský
Karlovarský	2,96%	Karlovarský
Ústecký	2,79%	Ústecký

KONĚ A KOŇSKÉ STEZKY		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Pardubický	14,16%	Pardubický
Jihočeský	13,85%	Jihočeský
Vysočina	12,39%	Vysočina
Jihomoravský	11,32%	Jihomoravský
Středočeský	8,37%	Středočeský
Zlínský	6,69%	Královéhradecký
Královéhradecký	5,75%	Zlínský
Olomoucký	5,44%	Moravskoslezský
Plzeňský	4,75%	Olomoucký
Moravskoslezský	4,65%	Plzeňský
Liberecký	4,42%	Liberecký
Karlovarský	3,41%	Karlovarský
Ústecký	2,60%	Ústecký
Praha	2,18%	Praha

ŽÁSTI KY A ADRENALIN		
Pořadí 2017	% 2017	Pořadí 2016
Liberecký	11,58%	Praha
Jihočeský	9,93%	Liberecký
Praha	9,59%	Jihočeský
Jihomoravský	9,17%	Jihomoravský
Vysočina	8,20%	Královéhradecký
Středočeský	7,82%	Středočeský
Moravskoslezský	7,16%	Moravskoslezský
Královéhradecký	6,90%	Vysočina
Olomoucký	5,84%	Pardubický
Plzeňský	5,84%	Plzeňský
Pardubický	5,46%	Olomoucký
Zlínský	4,33%	Zlínský
Ústecký	4,28%	Karlovarský
Karlovarský	3,90%	Ústecký

cykloturistika

folklor a tradice

koně a koňské stezky

lázně a lázeňství

letní dovolená

památky a historická sídla

pěší turistika

výlety s dětmi

zážitky a adrenalin

zimní dovolená

Návštěvnícké centrum Šumavy v Železné Rudě

Environmentální centrum Železná Ruda bylo nově otevřeno na podzim 2016 v zrekonstruované budově bývalé školy. Svou rozlohou a vybavením se právem řadí mezi největší v ČR.

Sídli zde i ITC města Železná Ruda. Naše expozice vám nabízí celou řadu kabinetů:

- Historie lyžování
- Bobr evropský
- Čáp černý
- Jelen lesní
- Byliny a houby
- Expozice šumavských lesů
- Geologie a geomorfologie

Součástí je čítárna, klubovna, 3D kino, přednáškový sál a místnost s veřejným internetem.

více na
www.sumava.net/itcruda

Kronika trojanská

Středověký historický román *Historia Troiana*, jenž sepsal roku 1287 Quidon de Column, je jednou z nejstarších přeložených knih do staročestiny. Pojednává o dobytí starověké Troje a ve své době to byl jeden z prvních bestsellerů Evropy.

Kronika trojanská byla také považovaná za nejstarší tisk v českých zemích (1468), ale podle posledních výzkumů jí prvenství nepatří. Již roku 1476 totiž vyšla tiskem latinská *Statuta* biskupa Arnošta z Pardubic. Rozborem písma a srovnáním obou textů vyšlo najevo, že uvedený rok 1468 v *Kronice trojanské* je datem převzatým z původní rukopisné předlohy. Druhého vydání u nás se kronika dočkala r. 1488 v Praze. Dnes jsou dochovány tři výtisky. Prvotisk byl zhotoven v Plzni neznámým tiskařem a po stránce typologické není jednotným dílem. Je použito nejednotné gotické písmo, tzv. česká bastarda, které bylo ulito podle dobových rukopisných tvarů. V textu není užitá délka hlásek ani česká interpunkce. Obsahuje řadu tiskových chyb, sazba zřejmě neprošla korekturou a tiskař možná neuměl česky. Dalšími českými prvotisky byly např. *Nový zákon* (1479) nebo tzv. *Pražská bible* (1488). Na Moravě vycházely zejména knihy v latině, první tiskárna vznikla v Brně v roce 1486. Největší sbírka inkunábulí u nás se nachází na státním zámku Kynžvart.

Alice Braborcová

foto © Wikimedia Commons

Loupežníci na Lopatě

Na strmém skalisku uprostřed hlubokých lesů na Plzeňsku, nedaleko obce Štáhlavy, stával kdysi hrad Lopata. Ten sloužil jako sídlo obávaných loupeživých rytířů, kteří v té době plenili zdejší lesy a číhali na kolemjdoucí ženy. Dnes už se do těchto končin nemusíte bát vkročit. Z hradu za staletí zbyla jen zřícenina. A loupeživí rytíři? Ti se rozutekli. Asi se každý chopil své lopaty.

Hrad byl zřejmě založen mezi lety 1367 až 1377 Heřmanem z Litic. Jeho druhým majitelem se kolem roku 1431 stává Habart z Lopaty, loupeživý rytíř a nepřítel husitů. Bojoval proti kališníkům a pustošil celé okolí hradu. Husitští vůdci si nenechali nic líbit a začali hrad dobývat. Loupeživí rytíři v čele s Habartem se z obleženého hradu snažili uniknout. Většina z nich ale byla pochytna, ovšem

Habartovi se podařilo uprchnout. Prý se usídlil v jižních Čechách a loupil z hradu Husi.

Za pěkného jarního počasí je na zříceninu Lopata příjemná procházka. Je na trase pěší naučné stezky Františka Xavera France. Na vrcholu skály stojí za povšimnutí panel s vyobrazením, které napovídá, jak asi hrad vypadal.

-božka-

Skála v předhradí s pozůstatky strážní věže

foto © Wikimedia Commons; autor Petr Kinš

Ilustrační foto autora

Kam a jak cestujeme v naší vlasti?

Zemský ráj to na pohled! Ale ne všude a ne stejně. Některá místa navštěvujeme radši. Třeba proto, že tam mají uklizeno, je tam lepší pivo, více možností ke koupání nebo kratší fronty u sjezdek. A jinam zase rádi zavítáme proto, že nám to doporučili přátelé anebo nás zaujala reportáž v televizi. Někam se opakovaně vracíme, protože to je „naše“ místo. A jindy zase rádi „objevujeme“ místa, o jejichž existenci jsme dosud ani netušili.

Především rozlišujeme mezi jednodenním výletníkem a turistou ve smyslu statistiky. Výletníky a jejich pohyb v celostátním měřítku nikdo nesleduje. Tedy alespoň do té doby, než nás všechny opatří čipem pod kůží. Za turistu statistici považují toho, kdo alespoň jednou přenocuje mimo své stálé bydliště. A to už se spočítat dá. Český statistický úřad sbírá čtyřikrát ročně data ze všech ubytovacích zařízení v Česku, která mají více než 5 pokojů nebo 10 lůžek. Zveřejňovaná čísla jsou poněkud zkreslena tím, že nezahrnují ubytování turistů v soukromí a malých penzionech anebo občasně ubytování skupin ve školních tělocvičnách, v klubovnách tělovýchovných jednot nebo na farách. Přesto poskytují docela zajímavý obrázek o domácím cestovním ruchu i o příjezdech cizinců.

Za rok 2016 tak bylo v Česku evidováno 9 168 hromadných ubytovacích zařízení (těch nad 5 pokojů nebo 10 lůžek). Nejvíce jich má Jihočeský kraj, následován Královéhradeckým krajem, oba mají přes tisícovku. To víte, jihočeské rybníky

Ilustrační foto autora

v létě a Krkonoše v zimě! V počtu nabízených lůžek vede suverénně Praha, má jich přes 90 tisíc z celkových 533 tisíc v celé republice. V Česku je navíc v kempech k dispozici téměř 49 tisíc míst pro stany a karavany, z toho 13 tisíc jen v Jihočeském kraji. Ve všech evidovaných zařízeních se v roce 2017 ubytovalo 9,886 milionu domácích obyvatel a toto číslo za posledních pět let vyrostlo o čtvrtinu! Zde

drží zlatou příčku Jihomoravský kraj před Prahou, sympatické však je, že domácí cestovní ruch narůstá ve všech krajích bez výjimky. Každý tuzemský host stráví mimo vlastní postel v průměru 2,7 noci.

Samostatně se sleduje návštěvnost lázeňských ubytovacích zařízení. Jestliže před pěti lety byl počet tuzemských a zahraničních hostů lázní prakticky vyrovnaný, v posledních letech mají Češi navrch a počty rok od roku rostou: v roce 2017 bylo domácích 457 tisíc z celkových 856 tisíc hostů. Pozice Karlovarského kraje zůstává neohrožena, kurýruje se tam každý třetí tuzemský lázeňský host (z cizinců je tam 95 %). Našinec strávil v lázních průměrně 9,8 noci.

Zkrátka a dobře, statistiky posledních pěti let hovoří jasně. Stále více z nás cestuje a přenocuje po naší vlasti. Stále více si dopřáváme nocování ve dražších kategoriích ubytování, jako jsou tří až pětihvězdičkové hotely nebo penziony. Tak ať nám to ještě dlouho vydrží!

Aleš Krejčí

Přiváděl do varu celou Prahu

František Sauer

Franta Habán ze Žižkova, vlastním jménem Franta Sauer (4. 12. 1882 – 26. 3. 1947), byl anarchista, pašerák cukerinu, filmový herec, zpěvák, spisovatel, příslušník pražské umělecké bohémy. Byl to také nerozlučný kamarád Jaroslava Haška a první nakladatel jeho Švejka. Do povědomí lidí ale vstoupil především jako ten, kdo vedl rozvášněný dav, který na Staroměstském náměstí povalil mariánský sloup.

Franta byl sedmé z osmi dětí. Jeho otec Jan Sauer (1845–?) se živil do úrazu na dráze jako posunovač, poté jako pouliční prodáváč párků a jeho matka Barbora, rozená Hájková, pracovala jako služka. Žili v žižkovském činžáku ve dvou místnostech bez oken s vchodem na pavlač. Přestože byli rodiče negramotní, Franta od mládí hodně četl, ale to mu nezabránilo několikrát propadnout a své základní vzdělání ukončit ve druhém ročníku měšťanské školy. Poté se vyučil zámečnickem. Předtím absolvoval tovaryšské (učňovské) cesty – vydal se na zkušenou po zemích monarchie.

Po návratu domů na Žižkov dělal kdeco. Jako podomní obchodník vycházel vstříc poptávce, třeba prodával svaté obrázky. Byl zpěvákem po hospodách, provozoval prádelnu s mandlem, byl pojišťovacím agentem banky Slavie, lampářem, zřízcem pohřebního ústavu, filmovým statistou, publicistou a pašerákem tabáku nebo cukerinu. Tohle své období popsal Sauer v knize Pašeráci.

Po první světové válce bydlel na Žižkově s matkou a sestrami na různých adresách. Například v Jeronýmově ulici 324/8 ve třetím patře, kam se k němu později nastěhoval jeho kamarád Jaroslav Hašek se svou druhou ženou Šurou. Názorově měl blízko nejprve k sociální demokracii, krátce byl dokonce jejím členem. Po roce 1918 organizoval na Žižkově spolek Černá ruka, který do zatajených bytů stěhoval nebydlící (v Olbrachtově románu Anna proletářka zajistí Anně byt). V té době se stal také zakládajícím členem České anarchistické federace (spolek fungoval v letech 1918–1920). Opět se živil, jak se dalo.

Sám Sauer také psal, často pod pseudonymy Fr. Habán, Franta Habán ze Žižkova, Franta Kysela: Naše luza jesuité a diplomaté (1923), In memoriam Jaroslava Haška (1924), Pašeráci (1929), Emil Artur Longen a Xena (1936). V letech 1911–1935 psal také do řady deníků a časopisů (České slovo, Právo lidu, Rudé právo a Trn), vydával politické komentáře,

básně či kratší prózy. Napsal také hry: Franta Habán ze Žižkova (1933) nebo Haškův poslední podnik (1946). Před kamerou se objevil ve filmech Miláček pluku (šikovatel Klos, režie Emil Artur Longen 1931), Poslední bohém (tajný Firnádl, režie Svatopluk Innemann 1931), Skalní ševci (bačkorář Kysela, režie Emil Artur Longen 1931), Ze soboty na neděli (opilec, režie Gustav Machatý 1931), Čapkovy povídky (role opilce, režie Martin Frič 1947).

Podíl Sauera na stržení raně barokního sloupu se sochou Neposkvrněné Panny Marie na Staroměstském náměstí 3. listopadu 1918 rozvášněným davem však není zcela jasný. Pravda je, že lidé vnímali jeho existenci jako symbol habsburské potupy českého národa. Nic na tom nezměnil fakt, že byl vztyčen (1652) jako projev díky Panně Marii za obranu Prahy před Švédy na podzim roku 1648. „Sloup hanby“ byl pro Sauera symbolem postoje katolíků za první světové války: „Když ve strašlivé světové válce mordovali se lidé navzájem po statisících a ztráty ty byly neustále doplňovány novým a novým lidským materiálem, když z válečného pole přicházeli domů mrzáci: slepí, bez nohy, bez ruky, když doma nemohly matky dáti dětem co do úst a když zoufalství dostupovalo vrcholu, tu nenašel se ani jediný kněz, ani jediný klerikální poslanec, ani jediný jezovita... aby proti tomu strašnému vraždění zaprotestoval.“

V období Protektorátu Čechy a Morava (1939–1945) byl Sauer snad na základě udání zatčen gestapem za roznášení spisů T. G. Masaryka. O jeho umístění do Malé pevnosti v Terezíně existuje v archívech jediný zápis, ve kterém se dočteme, že: Sauer František, místo narození Praha, byl předán do terezínské věznice v roce 1942. Existují ale také dvě poválečné výpovědi spoluvězňů, ze kterých se dozvídáme o jeho pobytu v Terezíně. První vzpomínka, evidovaná pod č. 685, je od Jana Rulfa (nar. 22. 1. 1914), obchodního příručího, který byl v terezínské věznici od 5. 1. do 20. 8. 1942 a poté byl transportován do věznice v Drážďanech. „Pokud si vzpomínám,

Mariánský sloup, foto J. Eckert

byl v té době na pevnosti páter Tylínek a Franta Sauer.“ Alois Tylínek (1884–1965), za války děkan v Praze Nuslích, byl český politik, římskokatolický kněz, papežský komoří a osobní arciděkan. V Malé pevnosti byl od 24. 6. 1942 do 12. 11. 1943 a poté byl transportován 19. 5. 1944 do koncentračního tábora Dachau. Zajímavostí je, že asi měsíc po svém návratu do Prahy sloužil zádušní mši za Emila Háchu. Druhé dvě vzpomínky, evidované pod č. 311, jsou od Ladislava Procházky (nar. 7. 1. 1911), učitele měšťanské školy, který byl v Malé pevnosti od 11. 2. do 20. 6. 1942, kdy byl propuštěn. „Vzpomínám si, že zde byl také Franta Sauer ze Žižkova, známá postava pražské bohémy, velký silný chlap a jistě také velký jedlík. Byl neustále hladový – po večeri chodil od cely k cele a sháněl něco k snědku. Nepohrdl ani slupkami vařených brambor, z nichž bramborové drobty vybíral.“ Druhou zmínkou je: „...zvaný Franta Habán. I on válku přežil, ale zemřel brzy po ní na svobodě.“

Franta Sauer se opravdu dočkal konce války. Do konce byl ještě před osvobozením Terezína, někdy na jaře 1945, propuštěn s podlomeným zdravím na základě onemocnění tuberkulózou. Před filmovou kamerou se naposledy objevil v roce 1947 v Čapkových povídkách režiséra Martina Friče. Krátce po natáčení zemřel v Nemocnici pod Petřínem opatřen posledním pomazáním ve věku 65 let. Ironií osudu byla Sauerova generální zpráva v klášteře františkánů těsně před smrtí, kdy údajně litoval svého stržení mariánského sloupu a prosil kněze za odpuštění. Pohřben je na Olšanských hřbitovech, kde jeho hrob v roce 2016 adoptovala městská část Praha 3.

Pro Památník Terezín Luděk Skládek

Autobiografická kniha Pašeráci (1929)

Věnování 3. 5. 1932 Miroslavu Eliášovi (1899–1938), novinář, malíř, herec, spisovatel a pedagog

Důlní lokomotiva

Hornická stezka Krušných hor

Už v letošním roce mohou být Krušné hory zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO. Zápis může znamenat i nebývalý rozvoj cestovního ruchu. Stopy hornictví v Krušných horách od 12. století po současnost jsou jedinečné. Inspirují také projekt Destinační agentury Krušné hory – Hornická stezka Krušných hor. Turistům nabízí netradiční prožití Krušných hor všude tam, kde historie hornictví ovlivnila a spoluvytvářela zdejší krajinu.

Krušné hory jsou pro turisty velmi atraktivní nabídkou lyžařských areálů a běžeckých stop. V létě pak širokou sítí cyklotras a stezek pro pěší turistiku. Domácí i návštěvníky z jiných regionů přitahuje krása místní přírody, která si už dávno nezaslouží punc průmyslem dotčeného regionu. Krušné hory mohou směle konkurovat ostatním pohořím v České republice a v mnohém překvapit. Mimořádné jsou právě hornickou minulostí,

prolínající se až do současnosti. Narazíte zde na stará důlní díla, hornická muzea, zážitky spojené s hornictvím či na mimořádně zvládnuté rekultivace, které slouží k oddechu a rekreaci, aniž by je někdo s hornictvím spojoval. Všechna tato místa mapuje nový projekt **Hornická stezka Krušných hor**, který realizuje Destinační agentura Krušné hory.

V současné době vzniká turistická brožura, ve které najdete informace o lokalitách spojených

s hornictvím. „Bude to takový podrobný návod pro turisty, kteří chtějí objevovat Krušné hory z pohledu hornické minulosti i současnosti. Zavedeme je do starých šachet, do historických hornických domů, představíme jim rekultivace, jako je například mostecký Hipodrom nebo chomutovské Kamencové jezero. Součástí materiálu bude také tržací mapa s vyznačenými body hornické stezky a cyklotrasy, které turisté provedou po některých hornických zajímavostech,“ prozradila Eva Maříková, ředitelka DA Krušné hory.

Celý projekt odstartuje v Podkrušnohorském technickém muzeu dne 26. května 2018 akcí **Zahájení turistické sezony** a oslavou **Mezinárodního dne dětí**.

Destinační agentura Krušné hory, o. p. s.
 Klíny č. p. 61
 436 01 Litvínov
 tel.: +420 777 651 270
 e-mail: reditel@krsne-hory.org
 www.krusne-hory.org

Důlní vozík

foto © archiv DA Krušné hory

Sezону Dolního Poohří zahájí Ohřinka s Hopíkem

Symbol chmelařského Žatce skřítek Hopík a pohádková postavička Ohřinka odstartují společně další turistickou sezónu v Dolním Poohří. Stane se tak první dubnový den v Žatci. Program nabídne zábavu pro děti i dospělé, vstupy na chmelařské atrakce zdarma i křest nových publikací o Dolním Poohří.

Oslavy, které pořádá Destinační agentura Dolní Poohří, se budou odehrávat na náměstí Prokopa Velkého, v areálu historických chmelařských staveb, které kandidují na Seznam světového dědictví UNESCO. Spolupřadači zahájení jsou letos Chrám chmele a piva, Chmelařské muzeum a město Žatec.

„Hlavními postavami zahájení v neděli 1. dubna budou naše Ohřinka a žatecký Hopík,“ prozradila nám ředitelka Destinační agentury Dolní Poohří Libuše

Novotná Pokorná. Během něj dojde na odemýkání Chmelového majáku, atraktivní rozhledny Chrám chmele a piva. Dorazí i Chmelobrana se svým originálním pivním šlapohybem. Děti kromě postaviček Ohřinky a Hopíka potěší také pohádka, chybět nebude hudba. Součástí slavnosti bude

Zahájení turistické sezony 2017 v Kadani

prezentace regionálních produktů a ukázky vaření z piva, podávat se bude speciální zelené pivo. Do chmelařských památek bude tento den vstup zdarma, stejně jako na celý kulturní program.

Destinační agentura Dolní Poohří na zahájení sezony v Žatci představí nové turistické publikace.

Druhým dílem pokračuje dětské Putování s Ohřinkou s pěti výlety, spoustou úkolů a půvabnými kresbami Antonína Grafnettera. Letošními novinami budou Toulky Dolním Poohřím, v nichž turisté provedou méně známými místy zajímavé osobnosti jako Karel Čapek, Matyáš Braun či Emil Holub, a výpravná publikace Vychutnejte si Dolní Poohří, věnovaná značce „POOHŘÍ regionální produkt“.

Ještě v dubnu představí Destinační agentura Dolní Poohří další letošní novinku – Krušnohorskou pivní stezku, turistickou trasu po pivovarech v Česku a Sasku.

Destinační agentura Dolní Poohří, o. p. s.
 náměstí Prokopa Velkého 1951
 438 01 Žatec
 mobil: +420 731 086 714
 e-mail: info@dolnipohri.eu
 www.dolnipohri.eu

Náměstí Prokopa Velkého v Žatci

foto © archiv DA; text © Kateřina Táborská

Vlk obecný (*Canis lupus*)

Vlci také v Lužických horách?

Hnutí Duha zaznamenalo na své fotopasti na Broumovsku na několika místech letošní vlčata v počtu až tří jedinců. Vlci přišli z Lužice z polsko-německého pomezí a smečka se tu patrně usadila již předloni po více než 250 letech.

Doklad o jejich přítomnosti v CHKO se podařilo získat letos počátkem ledna díky jejich stopám a usmrčené kořisti. Dosud byl výskyt vlka na severu Čech potvrzen v okolí Doks, ve Šluknovském výběžku a v Jizerských či Krušných horách. Stopy vlků v Lužických horách objevil dobrovolník Vlčích hlídek. To, proč se tu vlk mohl usadit, je přemnožení divokých prasat, daňčí, jelení a srnčí zvěře. Přestože se jedná o dobrou zprávu pro naše ochránce přírody, stát je připraven případné škody způsobené vlky chovatelům hospodářských zvířat hradit prostřednictvím krajských úřadů.

-lgs-

Průčelská rokle

Romantické duše nalézají v kopcích kolem Ústí nad Labem stále zajímavá místa s překvapující přírodní kulisou. Protkaná zurčícími potoky, jejichž ozdobou jsou vodopády měnící v průběhu roku svou hravou podobu.

Jednou z atraktivních a turisticky vděčných lokalit je Průčelská rokle. Vznikla přirozenou erozí hornin způsobenou průtokem Průčelského potoka pramenícího u obce Němčí. V délce přibližně 3 km a při převýšení 480 m vytváří potok rozmanité kaskády a dva méně známé vodopády, Průčelský vodopád a Vyří vodopád. Posledně jmenovaný je nejvyšším vodopádem Českého středohoří a patří s výškou 48 metrů k nejvyšším vodopádů v ČR. Jeho atraktivita vynikne zejména v době tání sněhu a vydatných dešťů. Turisté se mohou k vodopádům vydat buď po zelené turistické značce z Brně nad Labem k Němčí, nebo po naučné stezce přes Vysoký Ostrý a Novou Ves ke Střekovu. Kouzlem Průčelské rokly se mohl ve své době inspirovat i německý romanopisec Karel May. Vždyť krajina kolem Labe a Českého středohoří byla vždy pomyslnou paletou pro malíře i výzvou pro básníky a literáty. Jedním z jejich milovníků byl i Karel Hynek Mácha. Zkuste se stát novodobými objeviteli a navštivte tento kousek našeho kraje, který nabídne i vám svá tajemství.

-red-

Vodopád na Průčelském potoce

Hrad Kostomlaty, zvaný Sukoslav

Malebná zřícenina gotického hradu se tyčí nad obcí Kostomlaty na Teplicku, poblíž Milešovky, nejvyššího vrchu Českého středohoří. Stavba s výraznými válcovými věžemi a krásným výhledem na krajinu je atraktivním výletním cílem.

Hrad byl postaven na místě původního slovanského hradiště na začátku 14. století pány z Rýzmburka (také z Oseka). První písemná zmínka o hradu pochází z r. 1333, kdy byl dán v léno Chotěborovi z Herštejna, který jej o dva roky později prodal markraběti moravskému, pozdějšímu císaři Karlu IV. Dalšími majiteli byli postupně páni ze Žerotína, Škopkové z Dubé a Kostomlatští z Vřesovic, kteří o něj v důsledku pobělohorských konfiskací přišli. Výraznou a kontroverzní postavou v dějinách hradu byl husitský hejtman Jakoubek z Vřesovic, který se ho rozhodl dobýt za každou cenu. Prý dodnes jeho duch se skvrnou černého kalicha na čele bloudí v noci zříceninou. V roce 1624 panství i s hradem koupili Černínové z Chudenic. V 19. století byl v předhradí vybudován hostinec, který však později zanikl.

Do nynější doby se zachoval mohutný příkop a velká část obvodové hradby, zbytky bašt, brána s obrannou věží, hlavní válcová věž a sklepení. Pro záchranu hradu bylo r. 1998 založeno občanské sdružení, které o památku pečuje. V roce 2014 se návštěvníkům otevřela hradní věž, která slouží jako rozhledna.

-aba-

Křehká krása z Libereckého kraje

Nahlédněte do pekelně rozžhavené sklářské kuchyně skutečných mistrů svého řemesla. Už jste někdy viděli, jak se krotí sklo? To pořádné chlapské ruce naberou žhavou hmotu z pece do sklářských píšťal a začnou ji zručně zušlechťovat do ryzí a křehké krásy. Foukají, stříhají, hladí a chladí...

Exkurzi ve sklárně Ajeto v Lindavě spojte s posezením ve Sklářské krčmě. Ochutnáte sklářskou česnečku nebo výborný domácí štrúdl. K tomu budete obdivovat práci mistrů sklářů. Navíc si ji můžete vyzkoušet a odnést si originální suvenýr! V novoborské sklárně Slávii můžete darovat zážitek v podobě foukání skla svým blízkým. Po celou sobotu budou pod dohledem sklářského mistra vznikat jejich výtvoři. Pokud chcete do tajů skla zasvětit své drahé polovičky, vydejte se do Harrachova. V nejstarší harrachovské a zřejmě i světové sklárně Novosad a syn si užijete exkurzi a můžete

ochutnat pivo z místního pivovaru. A náš malý tip – prodlužte si tu pobyt na celý víkend a zamiřte i do pivních lázní. Ceněným artiklem byly a jsou vánoční ozdoby. Zajedte si tedy do Poniklé a firmy Rautis, kde vás okouzlí starobylá krása ozdob z dutých perliček i šikovnost těch, co je vyrábějí. V krea-

tivní dílně si můžete také sami něco vyzkoušet. Při putování sklářským krajem nesmíte minout Jablonec nad Nisou a zdejší Muzeum skla a bižuterie, které dokumentuje nekonečný příběh jablonecké bižuterie. Centrum Palace Plus je největší prodejna

bižuterie ve střední Evropě, kde na 700 m² najdete více než 4 600 druhů bižuterie od 32 regionálních firem. Putování za křehkou krásou zaujme i vaše děti. V Železném Brodě pro ně přichystali putování! Po stopách skleněného skřítky, některé firmy nabízejí čtvrtěční 10% slevu a jiné sklářskou dílničku.

Pokud navštívíte v rámci akce Zimní sklářské čtvrtky alespoň šest míst z dvanácti a získáte tam otisk razítka do hrací karty, obdržíte v Turistickém informačním centru v Železném Brodě postavičku skřítky Střípka. Sbírat razítka můžete i po několik čtvrtků, není podmínkou nasbírat je za jediný den. Věříme, že váš příští výlet bude skleněný...

cestou
necestou
www.liberecky-kraj.cz

www.liberecky-kraj.cz
#regionliberec

LIBERECKÉ VELIKONOCE 2018

Velikonoční trhy na náměstí před libereckou radnicí přinášejí i letos bohatý kulturní program a pestrou nabídku prodejních stánků. Chybět nebude ani oblíbený občerstvovací bar uprostřed tržiště.

Trhy, které začínají v pátek 23. března, připravuje město Liberec ve spolupráci se společností Elset. Na náměstí postaví celkem 29 stánků, ve kterých budou prodeji nabízet stylové zboží. Najdete pomlázky, kraslice, vařečky, slovanské pečivo, uzeniny, sýry, vykrajovátko, šperky a spoustu dobrot.

Pódium pak v průběhu deseti dní uvítá vystoupení dětí z libereckých mateřských a základních škol. Dále umělecké soubory ze ZŠ a ZUŠ Jabloňová, folklórní soubor Jizera, skupinu Jull Daen a mnoho dalšího. Pro děti připravujeme také již tradiční pohádky a velikonoční výtvarný workshop.

Všichni jste srdečně zváni na velikonoční tržnici, na které po celých deset dní až do velikonoční neděle 1. dubna najdete každý to své, především pak tradiční velikonoční sortiment, zábavu, občerstvení a jarní pohodu.

 Liberec

Kde leží Salon republiky?

Nechte se zlákat řadou přívlastků a titulů, kterými je město Hradec Králové ověčeno. Vydejte se do východních Čech, kde na soutoku řek Labe a Orlice najdete královské věnné město, jehož vznik se datuje do roku 1225. Naleznete tu památky všech architektonických stylů...

Unikátní etapou v dějinách města počátku 20. století byla etapa tzv. Salonu republiky. Co znamená označení „Salon republiky“? Koncem 19. století se Hradečané konečně dočkali bourání pevnostních hradeb a město se mohlo začít architektonicky rozvíjet. Vzniklo hned několik urbanistických plánů pod vedením architektů jako Jan Kotěra, Josef Gočár či Oldřich Liska. Architektonické novinky doplnil životní styl obyvatel Hradce Králové i vynikající občanská vybavenost a „Salon republiky“ byl na světě. Za vybudováním nového města stála i další jména, jako například František Sander, Osvald Polívka, Václav Rejchl, Bohumil Sláma nebo Otakar Novotný.

Salon republiky čeká na své návštěvníky i v roce 2018! Přijďte a posuďte sami, zda Hradec Králové tento titul přísluší.

www.hradeckralove.org
www.ic-hk.cz

HRADECKU

Voda v Náchodě-Bělovsi je léčivá

Nově objevené minerálky se pohybují někde na rozhraní mezi vodou k pití typu Ida a silně mineralizovanou Hedvou užívanou ke koupelím. Osvědčení, které město získalo, je tedy lepší než osvědčení pro pouhý zdroj přírodní minerální vody. Nové vrty Běla a Jan jsou zdrojem nejen minerální vody určené k léčebným i pitným kúram, ale i zdrojem oxidu uhličitého vhodného pro využití k plynovým injekcím či suchým koupelím. Náchodu se tak otevřela pomyslná brána k obnově lázeňství a není tajemstvím, že zdejší radnice chystá stavbu kolonády. Ta bude mít dvanáct sezonních

Dobrá zpráva, kterou potvrdilo svým osvědčením také ministerstvo zdravotnictví. Nové vrty v Náchodě-Bělovsi byly označeny za přírodní léčivé zdroje, což znamená, že stáčení minerálky může pokračovat dál, a co víc, město může využít takto označenou vodu k lázeňským procedurám.

pítek a třinácté bude zimní. Nějaký čas to sice potrvá, protože lázeňství se buduje na zelené louce, ale na opravdu dobrou vodu se vyplatí počkat, a do Náchoda se i tak můžete vydat už dnes. -lgs-

Projekt Malých lázní

foto © archiv města Náchod

Farmáři, nebo vlci?

Farmáři na Broumovsku mají problém s vlčí smečkou, která tu pravděpodobně zdomácněla po dlouhých třech stech letech. Většina z nás si pod slovem smečka ale představí spíše tlupu vlků, Mauglího bratří, jakou vedl Akéla v Knize džunglí Rudyarda Kiplinga.

Smečku na Broumovsku tvoří podle jedněch dva dospělí vlci a dvojice štěňat, podle jiných jde o deset dospělých vlků a štěňata. Na jedné straně je zpráva o vlčím zdomácnění na našem území skvělou pro všechny milovníky přírody. Na druhé straně tu jsou farmáři, kterým vlci vybíjejí jejich stáda, a proto by se mělo začít s jejich odstřelem. Moc platné nejsou ani argumenty ochránců, že vlk je přirozeným regulátorem stavu přemnoženého, následně pak porost ničící srnčí či jelení zvěře.

Nabízí se otázka, proč si farmáři neopatří ovčácké psy, schopné se vlkům postavit, a ochránit tak jejich stáda? Naši předkové je měli. Farmáři namítají, že speciální středoasijská antivlčí plemena jsou ostrá. Co když si vedle vlků podají i nějakého toho nic netušícího turistu? To je těžká věc. Pravda je, že každý, nejenom farmář, by si měl uvědomit, ve vlastním i veřejném zájmu, povahové rysy tohoto plemene. Špatnou výchovou by se opravdu

Vlk obecný (Canis lupus)

mohlo stát, že mírumilovného psa opravdu promění v divoké zvíře.

Máme tedy vlky vybit, stejně jako naši předkové, a poté se chodit dívat na pomník posledního zastřeleného vlka u nás? Nebo se najde cesta přijatelná pro vlky i farmáře, která vrátí vlky do naší přírody, kam tradičně patří? **Co myslíte? Napište nám.**

Alois Rula (redakce@kamposkesku.cz)

Objevujte kouzla Pardubického kraje – regionu nevšedních zážitků...

Pardubický kraj nabízí řadu zajímavostí nejen pro milovníky historie, ale i pro vyznavače hodnotných kulturních zážitků, přírodních krás či unikátních technických památek. Ptáte se, co všechno tu lze zažít?

Těšit se můžete například na další ročník zajímavých cestovatelských soutěží. I v letošním roce vás třeba zaujmou atraktivní tipy na cyklistické výlety v rámci Cyklopecek Pardubického kraje 2018, které budete moci vyzkoušet od 1. dubna do poloviny října 2018. Prostřednictvím soutěže Kouzelné putování Českomoravským pomezím budete zase zábavnou formou poznávat krásy Litomyšle, Poličky, Svitav, Moravské Třebové, Vysokého Mýta a jejich okolí. Při tomto putování se můžete dozvědět i podrobnosti o jedné z nejvýznamnějších českých renesančních památek – Litomyšlském zámku, který letos oslaví 450. narozeniny.

Orlické hory a Podorlicko se od konce loňského roku mohou pyšnit významným oceněním **Excellenční evropské destinace roku 2017, a to především díky jedinečnému produktu Zámky na**

Orlici, francouzský fenomén na české řece. Obdivovatelé krásné přírody a výhledů si přijdou na své na unikátní Stezce v oblacích na Dolní Mo-

ravě, nejen pro milovníky koní je rájem Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem a atmosféru lidových tradic si lze naplno vychutnat třeba na Veselém Kopcí u Hlinska. V tomto výčtu bychom mohli i nadále pokračovat, protože nabídka

Pardubického kraje je opravdu bohatá. Každý si tu může najít to své. Nevěříte? Přijďte se přesvědčit, těšíme se na vás.

www.vychodnicechy.info

Na školní výlet do Třebíče

Třebíč je město s řadou významných historických památek. Nabízí ale také spoustu atraktivit, které zaujmou i děti. Děti se mohou vzdělávat v interaktivních expozicích, vyběhnout na několik rozhleden nebo zažít spoustu zábavy v Ekotechnickém centru Alternátor.

Interaktivní expozice Cesty časem se nachází v areálu třebíčského zámku. Expozice určená pro děti a mládež nabízí poznání třebíčské historie a historických řemesel netradiční formou. Na vystavených exponátech si děti mohou samy vyzkoušet práci starých mistrů. Celou expozicí provází dvě historické postavy třebíčských měšťanů, kronikář Suchenius a kupec Calligardi. Expozice nabízí také lektorské programy pro školní skupiny. V přízemí třebíčského předzámčí je umístěna expozice oživující

zapomenutá řemesla, jako je perletářství, modrotisk, sedlářství, perníkářství a modiství. Zajímavostí je také staré vybavení prvorepublikové školní třídy.

Přímo v zámku sídlí Muzeum Vysočiny Třebíč. Muzeum nabízí čtyři expozice, a to mineralogickou, zámeckou, klášterní a muzejní. Všechny expozice jsou interaktivní.

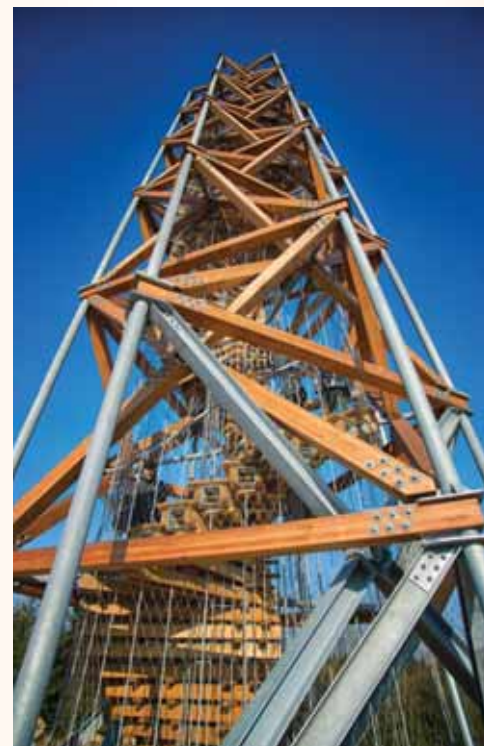
Dominantou města je městská věž, která má 162 schodů a je vysoká 75 m. Ciferník věžních hodin o průměru 5,5 m patří k největším v Evropě.

Vodojem Kostelíček dříve sloužil k zásobování města pitnou vodou. V současnosti nabízí krásný pohled na město a krátké nahlédnutí do historie i současnosti třebíčského vodárenství formou audiovizuální projekce.

Rozhledna na Pekelném kopci měří 26,5 m a tyčí se na vrcholu Pekelného kopce. Kopec se váže k místní pověsti, kdy svatý Prokop zkontroloval dýbla a potom ho odhodil a ten dopadl na Pekelný kopec.

V Třebíči také naleznete jediné science centrum na Vysočině. V interaktivním vzdělávacím centru Alternátor mají návštěvníci možnost vidět a zažít experimenty s různými přírodními jevy. Všechny expozice jsou připraveny také pro školní výukové exkurze.

více na
www.visittrebic.eu

Žďár nad Sázavou pro výlety jako stvořený

Chcete dětem zajistit nezapomenutelnou vzpomínku na školní léta? Přijďte si společně užít Žďár nad Sázavou.

Stanout tváří v tvář dokonalým tvarům poutního kostela svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře by měl bezpochyby každý z nás. Žďár nad Sázavou ale nabízí více. Vědomosti a historii okolí hledejte v **Regionálním muzeu** nebo v **Moučkově domě**. Kromě tematických výstav na vás čeká prvorepublikový krám i příběh slavné tašky síťovky. Interaktivní zážitek na světové úrovni nabízí zámecké **Muzeum nové generace**. Zámek připravuje pro školy i speciální edukační programy.

Za sportem a zdravým pohybem se naopak vydejte do **rekreačního areálu Pilák**, na břehu stejnojmenné vodní nádrže. Jako stvořené pro zábavnou procházku jsou **sochy Michala Olšiaka**, jež jsou rozmístěny v okolní krajině. A zábavu můžete najít i ve velkolepém **Modelovém království**, kde si kromě nespočtu vláček prohlédnete i zmenšení malebné Vysočiny.

A jak se do Žďáru dostanete? Jednoduše třeba vlakem od Prahy i od Brna. A dálnice D1 také není daleko.

www.zdarns.cz

Expozice Staré školy

Školní třída z roku 1866, kabinety učebních pomůcek i byt učitele – to všechno můžete vidět v expozici Staré školy v Polné

web: www.muzeum-polna.cz

e-mail: muzeum@muzeum-polna.cz

tel: 567 212 336; 777 229 073

Stálá expozice o historii města Kuřim – na spojnici cest

Město Kuřim

Nově vzniklá expozice mapuje historii města Kuřim od doby kamenné.

Do Kuřimi na školní výlet

Expozice nabízí školám vzdělávací programy, které odpovídají požadavkům RVP.

1. Kuřim – místo, kde žijí

Zábavnou formou žáci poznávají své nejbližší okolí a jeho historické památky.

2. Děsivé dějiny

Komentovaná prohlídka expozice spojená s historickým kvízem. Program je uzpůsoben různým věkovým kategoriím.

Programy je možné objednávat na každý den v týdnu, telefonicky 541 263 556 nebo e-mailem kucerova@mkkurim.cz.

Akce pro milovníky historie

30. 3. 2018 18:00 – Večerní prohlídka expozice s výkladem autorek, které přiblíží historii města, ale také to, jak vznikala samotná expozice.

27. 4. 2018 18:00 – Beseda s Petrem Zídkem, autorem knihy Utajená láska prezidenta Masaryka, která popisuje milostný vztah prezidenta s moravskou spisovatelkou Oldrou Sedlmayerovou, která se narodila v Kuřimi.

Expozice je umístěna na kuřimském zámku na adrese Křížkovského 48/2. Pro veřejnost je otevřena vždy od čtvrtka do neděle od 14 do 18 hodin. Vstupné je 20 Kč, děti a mládež do 15 let mají vstup zdarma.

www.kurim.cz

Přijměte pozvání do města, které bylo odedávna hojně navštěvovaným místem při cestě spojující sever a západ s jihem. Procházeli tudy paleolitické lovci, putovali tudy obchodníci s jantarem doby bronzové i středověcí obchodníci, snad v rámci tzv. Trstenické stezky, stejně tak jako švédská vojska v době třicetileté války, pruská vojska v čele s králem Bedřichem II. nebo Napoleonova armáda vedená samotným císařem.

Historie není nuda

Historie není vůbec nuda. Přesvědčte se o tom všemi smysly v edukačních programech na zámku, v Horní synagoze anebo v Archeoparku Pavlov, jež spadají pod Regionální muzeum v Mikulově.

V prostorách zámku, který důstojně shlíží na město pod ním, se edukace letos věnuje nejenom stálým expozicím, ale i výstavě Mikulovsko 1918–1938. V kraji pod Pálavou je také rušno. Čeká je lov mamutů a jsou připraveny nové programy pro malé i velké.

EduZámek

Římané a Germáni v kraji pod Pálavou

5 programů, MŠ–SŠ, celoročně

Mikulovsko 1918–1938

2 programy, 1. a 2. st. ZŠ, květen–listopad 2018

expozice Galerie Dietrichsteinů

MŠ–SŠ, od září 2018

www.rmm.cz, edukace@rmm.cz

EduSynagoga

Příběh Abrahama Hellmanna

2. st. ZŠ, celoročně

Chanuka a pesach

1. a 2. st. ZŠ

Dílny Židovského muzea

různá témata, 2x ročně

www.rmm.cz, edukace@rmm.cz

EduArcheopark

Šamanova loutka

Výlet do pravěku

MŠ, 1. a 2. tř. ZŠ

Putování s mamutem Tondou a sobem Pepou

1.–5. tř. ZŠ

Tajemství mamutí skládky

5.–9. tř. ZŠ

Badatelé na stopě lovců mamutů

Věstonická venuše

6.–9. tř. ZŠ

Paleolitické umění

SŠ a víceletá gymnázia

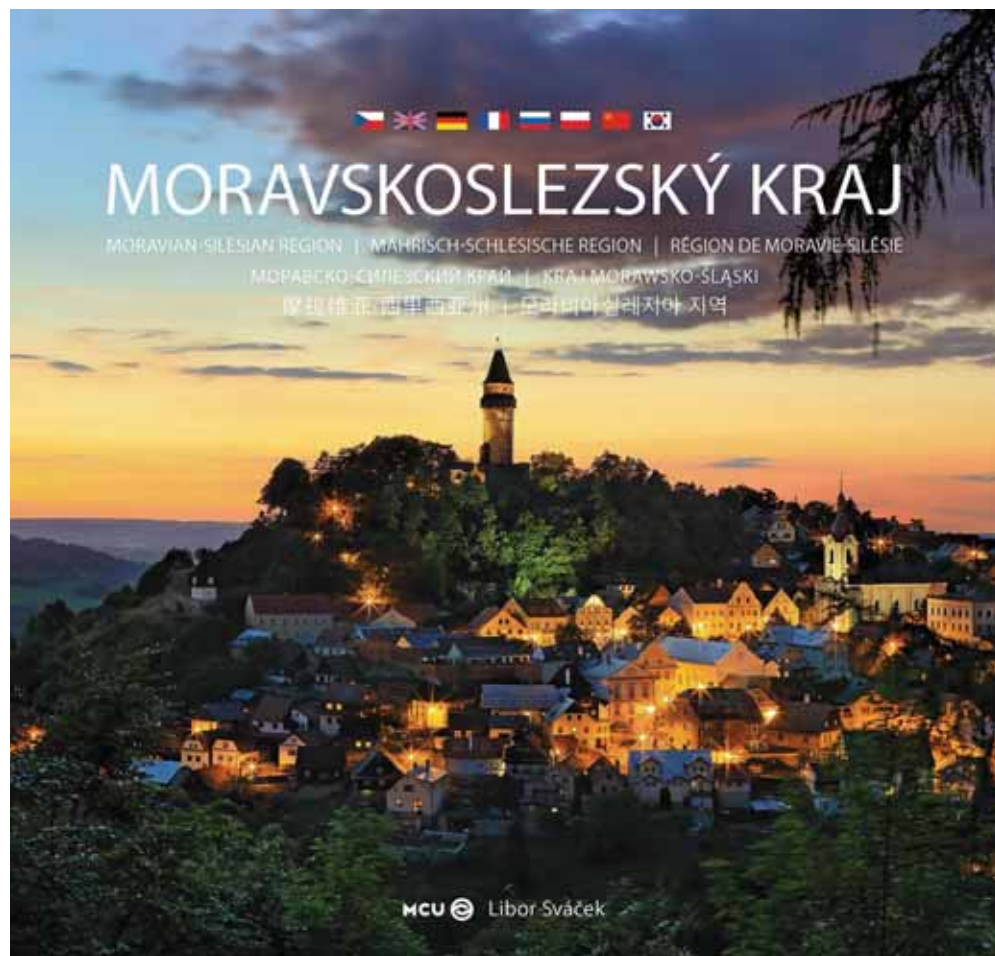
www.archeoparkpavlov.cz

edukace.archeopark@rmm.cz

Běž si svou cestou...

Fotografická publikace zachycující Moravskoslezský kraj jako atraktivní a dynamický region přináší na 113 fotografiích nejzajímavější místa kraje. Nechybí také akce, které můžete v kraji během roku navštívit.

Kniha byla pokřtěna 15. února v rámci Olympijského festivalu v Ostravě aréně Olympijského parku. S autorem fotografií Liborem Sváčkem snímky pro knihu upravovala Radmila Sváčková. Autorem úvodního slova je Radovan Lipus, režisér a autor projektu Šumná města. Jeden z kmostrů, zlatý hokejista z Nagana David Moravec, knize propůjčil také své životní motto: „Běž si svou cestou a nikdy to nevzdávej.“ Díky unikátním snímkům a osmi jazykovým mutacím se čtenářům dostává do ruky skvělý průvodce krajem, ale také dárek pro přátele doma či v zahraničí. Vydalo vydavatelství MCU a doporučená prodejní cena je 499 Kč.

Navštivte Pevnost poznání

Pevnost poznání je interaktivní muzeum vědy Univerzity Palackého v Olomouci. Jeho cílem je zábavnou formou přibližovat vědu a výzkum všem věkovým kategoriím.

Muzeum se nachází v architektonicky i historicky výjimečné budově, bývalém vojenském skladu z 19. století, který se podařilo úspěšně transformovat v progresivní science centrum. Navštěvníci Pevnosti se baví a vzdělávají prostřednictvím interaktivních vědeckých expozic a digitálního

planetária. Díky své ojedinělé atmosféře, kde se střetává bohatá historie s dynamickou současností, nabízí Pevnost poznání inspirativní prostředí pro setkávání široké veřejnosti, studentů i zaměstnanců Univerzity Palackého.

www.pevnostpoznani.cz

PEVNOST
POZNÁNÍ

PEVNOST POZNÁNÍ

INTERAKTIVNÍ MUZEUM VĚDY V OLOMOUCI

DOBRODRUŽSTVÍ
PRO CELOU
RODINU!

zábavné exponáty
planetárium a filmy o vesmíru
programy pro školy
vědecké kroužky a Dětská univerzita
kurzy pro seniory

WWW.PEVNOSTPOZNANI.CZ
ÚT-PÁ / 9:00-17:00 | SO-NE / 9:00-18:00

Průvodní služba
faktura

Radniční věž
vyhlídka

Stará radnice
výstavy

Galerie Synagoga
výstavy

Muzeum na zámku
expoze

Severní křídlo
galerie

Zámecká dvorana
výstavy

Hranice – srdce Moravské brány

www.muzeum-hranice.cz

Hranice – srdce Moravské brány

Historické centrum města Hranice s bohatou architekturou měšťanských domů nabízí mnoho možností, jak příjemně či aktivně strávit volný čas.

Můžete zvolit komentované procházky městem s průvodcem, výstupy na 38 metrů vysokou radniční věž, expozici historických zbraní a modelu města v Muzeu na zámku, Galerii Synagoga nebo výstavní prostory Staré radnice s gotickým sálem. Lákavým hitem letošní turistické sezony budou komentované prohlídky bývalých vojenských ústavů nebo prohlídkový okruh s názvem **Po stopách hranických Židů**. Termíny výstupů, otevírací doby muzeí a galerií, aktuální novinky nebo tip na kulturní program vám ochotně poskytnou personál informačního centra.

Turistické informační centrum Hranice
Pernštejnské nám. 1
753 01 Hranice

tel.: +420 581 607 479
e-mail: mic@meu.hranet.cz
www.mkz-hranice.cz

Radegast, Radogost, Radhošť

Tento, přestože tomu název ne zcela napovídá, slovanský bůh byl uctíván polabským kmenem Ratarů. Sídlním hradištěm byla Retra či Riedegost, ale zaniklo v 9. století. Dětmarem z Merseburku uváděný název Riedegost má řadu variant, nejčastěji je to ale Radegast.

Nejasná je ale souvislost Radegasta se Svarožicem. Dětmar v kronice (1012–1018) uvádí, že je nejvyšší bůh Ratarů Svarožic a jeho svatyně Riedigost. Adam Brémský, který čerpal z Dětmarova díla, nazývá nejvyššího boha Ratarů Riedigostem a jeho svatyni Retra. Jisté je, že existuje německé město Radegast, dvě vesnice jménem Radogoszcz v Polsku, česká hora Radhošť a stejnojmenná česká vesnice.

Když se vydáte z Pusteven na Radhošť, potkáte v polovině výletu sochu Radegasta. Prý tu kdysi stávala jeho modla, která věštila budoucnost. V 9. století ji ale Konstantin a Metoděj po příchodu na Velkou Moravu nechali zbořit a na jejím místě vztyčili kříž. Radegast se sem ale přesto vrátil, a to v roce 1931 v podobě sochy sochaře Albína Poláška. S jejím umístěním ale měla hora problém. Nejprve auto se sochou uvízlo ve svahu, potom blesk zabil jednoho muže z doprovodu a nakonec socha špatně odolávala zdejšímu počasí. Pověra radí sáhnout si na Radegastův opasek, a zajistit si tak blahobyt. Snad to platí i v případně dnešní kopie sochy Radegasta.

Antonín Fridrich

Jedinečné muzeum v přírodě v srdci Valašska

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm je jedno z nejstarších muzeí v přírodě v Evropě. Bylo otevřeno v souvislosti s konáním prvního Valašského roku v červenci 1925.

Prezentuje lidovou architekturu moravského Valašska z městského i vesnického prostředí. Záměrem zakladatelů muzea sourozenců Jaroňkových bylo vytvořit tzv. živé muzeum, prezentující život našich předků, jejich práci i zábavu v nejrozmanitějších podobách. Během celého roku se zde proto konají národopisné akce, folklorní festivaly, setkání řemeslníků a jarmarky. Přijměte pozvání do areálů Dřevěného městečka, Mlýnské doliny či Valašské dědiny a prožijte dny v duchu tradic, folkloru a historie. Těšíme se na vaši návštěvu.

akce na jaře

31. 3. – 2. 4. Velikonoce na Valašsku

1. 5. Stavění máje

18. 5. Den muzeí

19. 5. Jaro na dědině

26. 5. Májový jarmark

Valašské muzeum v přírodě, národní kulturní památka
Palackého 147, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
www.facebook.com/VMPRožnov
www.vmp.cz

Rys láká pytláky

Rys ostrovid byl součástí naší krajiny do přelomu 19. a 20. století, kdy ho člověk zcela vyhubil. Přesto se tato naše někdejší největší kočkovitá šelma, a mimochodem i nejkrásnější, do naší krajiny vrátila. Dnes tu žije asi stovka rysů. Přesto se jedná o kriticky ohrožený druh.

Rys ostrovid
(Lynx lynx,
dříve Felis lynx)

Rys ostrovid je po vlkovi naše druhá největší žijící šelma, která se vrátila do Beskyd ze slovenských Karpat. Dnes tam žije asi deset rysů. Vrátil se také na Šumavu díky vypuštění několika kusů, také ze Slovenska, a jeho populace se zde odhaduje na 60 až 85 jedinců. Jednotlivě je možné potkat rysa také v Moravském krasu, Krušných a Jizerských horách. Živí se převážně srnci, nepohrdne divočkem

a zvládne ulovit i jelena. Člověku se ale vyhýbá a není patrně znám případ, kdy by jej lovil. Občas uloví ale nějakého toho hlodavce, zajíce, a dokonce lišku.

Největší ohrožení pro rysa představují auta a pytláctví. Podle zákona sice hrozí pytlákům za jeho usmrcení pokuta až 100 000 Kč, nebo dokonce tři roky vězení. Přesto rys láká jako trofej. S pytláctvím bojuje nejen zákon, který často na vše nestačí, ale také dobrovolníci „vlčí a rysí hlídky“. Tito dobrovolníci nachodí při monitoringu vlka a rysa stovky kilometrů a svou přítomností v krajině mnohdy hatí plány pytláků.

Krajina rysa potřebuje, protože stejně jako vlk napomáhá přirozené rovnováze v ní. Má tedy česká krajina štěstí, že se do ní rys zase vrací? Nebo dovolíme jeho novodobé vyhubení? **Co myslíte? Napište nám.**

Alois Rula (redakce@kamposkesku.cz)

Bavorský les – Zoo Lohberg

Bayerwald-Tierpark o rozloze 10 hektarů se nachází v rekreační oblasti Lohberg. Okružní stezka zoo v délce 1,5 km nabízí nevšední zážitky dětem i dospělým. Setkáte se tu s původní faunou Bavorského lesa a Šumavy, s více než stovkou druhů a čtyřmi sty zvířaty v jejich přirozeném prostředí.

otevřací doba – celoročně

duben–říjen 9–17 hod. (poslední vstup)

listopad–březen 10–16 hod. (poslední vstup)

vstupné

dospělí 5 €; děti 3 €

rodinná vstupenka 11 €

Bayerwald-Tierpark Lohberg
Schwarzenbacher Straße 1A
93470 Lohberg
tel./fax: 0049 9943 8145
e-mail: tierpark@lohberg.de
www.lohberg.de

Navštivte Historický park Bärnau-Tachov

Historický park Bärnau-Tachov nabízí jedinečné výukové programy v autentickém prostředí největšího německého středověkého archeoparku nedaleko západočeského Tachova.

Vybrat můžete ze tří programů: Stravování, Obrana a lov, Odívání ve středověku. Starat se o vás bude vyškolený odborný a česky hovořící personál. Další informace poskytne Václav Vrbík (vaclav.vrbik@archaeocentrum.eu, www.historicky-park.cz).

Geschichtspark Bärnau
Naaber Str. 5b
95671 Bärnau
www.historicky-park.cz

Hotel Guide 2018

Jedná se o tradičního praktického a plnobarevného průvodce ubytováním na Slovensku. Jeho již 26. vydání vychází ve třech jazykových mutacích (slovensky, anglicky, německy). Nabízí více jak 2 600 záznamů o možnostech ubytování ve slovenských hotelech, penzionech, apartmánech, chatách, rekreačních zařízeních, ubytování v soukromí a kempech.

Soutěž o knihy

1. Jaká je rozloha Slovenska?

- a) 49 036 km²
- b) 59 036 km²
- c) 69 036 km²

2. S kým Slovensko nesousedí?

- 1. Polsko
- 2. Ukrajina
- 3. Rumunsko

3. Nejvyšším bodem Slovenska je?

- 1. Lomnický štít
- 2. Gerlachovský štít
- 3. Ladový štít

? Své odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/soutez nebo poštou na adresu redakce. Pět autorů správných odpovědí obdrží ceny věnované Cestovní agenturou HEPEX – Slovakia, s. r. o.

Informace jsou řazeny podle osmi slovenských samosprávných krajů a jsou uvozeny mapou a charakteristikou daného kraje. Najdete zde detailní informace o vybavení, poskytovaných službách, cenách i kapacitě ubytovacích zařízení. Kapitola ubytování nabízí dvě další sekce – kempy a restaurace. Dalšími samostatnými kapitolami jsou CONGRESS GUIDE, který přináší tipy pro kongresovou

turistiku, školení a firemní akce. SPA GUIDE zase nabízí celkový přehled lázeňských zařízení na Slovensku se specifikací léčených chorob a léčebných procedur. Hotel Guide 2018 je určen všem profesionálům v cestovním ruchu, obchodním zástupcům, ale také těm, kdo rádi cestují po Slovensku.

www.travelguide.sk

Lednické rybníky tvoří národní přírodní rezervaci složenou ze soustavy šesti rybníků - Nesyt, Hlohovecký, Prostřední, Mlýnský, Zámecký a Podzámecký. Územím vede naučná stezka s možností shlédnutí ...									
POMŮČKA: AŠANT	NÁDOBA U STUDNY	1. DÍL TAJENKY	CHEM. ZN. RADONU	ASOCIACE TENIS. PROFES. ZKR.	BOJOVÉ VOZIDLO	STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ ZKR.	PŘEDLOŽKA	2. DÍL TAJENKY	HORSKÝ SKŘÍTEK
OMÝT VODOU						NOČNÍ PTÁK			
ÚČTY						ZN. ZUBNÍ PASTY EDUARD DOMÁCKY			
O CO			OBUTÍ AUT SOKOLSKÁ SLAVNOST				INIC. HERCE. PATRASOVÉ ČERNOCH ZASTAR.		
OBEC				KULTURNÍ DŮM ZKR. POUZDRO		STARÉ ČES. ZÁJMENO INIC. ZPĚV. TESARIKA			POLOVINA KMITU
	DŘEVĚNÝ STROP FRANCOVKA				MALÝ ARCH TOPIVO				
NEBO						ČRTY ZÁRODEK RYBY SLOVEN.			
POHYBOVATI SE VZDUCHEM						FÁZE MĚSÍCE PRODEJNÝ NÁBYTKU			
OZNAČENÍ KYSELOSTI ROZTOKŮ			PÍT PO LOCÍCH CHEMICKÁ KONCOVKA					3. DÍL TAJENKY	SYKNUTÍ
STAROŘEK				ŇADRO CHEM. ZN. HELIA			DODATEK ZKR. UMĚL. PRŮM. MUZEUM		
	JMÉNO HUDEBNÍKA DAVIDA ????	ZN. AMPÉR-HODINY NÁSILNĚ ZABRÁNÍ			OSTŘÍ PRÍZVUKY MN. Č. NÁČRT				
MATĚJ DOMÁCKY						PROTIKLAD AKCIOVÁ SPOLEČNOST ZKR.			
ODLIŠNÝ NÁREČNĚ				CITOSLOVCE SMÍCHU SMRTELNÁ CHOROBA		MALOOBCH. CENA ZKR. TECH. SPRÁVA SLUŽEB			ZNAČKA ATMOSFÉRY
CITOSLOVCE SMÍCHU			POUŽÍVAT KOSTĚ INIC. HERCE PRACHARE				CHEM. ZN. TANTALU INIC. ZPĚV. PILAROVÉ		
TVRZENÍ BEZ DŮKAZU						VYDAVATEL TISKOPISŮ			
MALOMO-CENSTVÍ						NEVYZYDÁ- NÝ MAIL			

a) Poutní místo Homol b) Větruše c) Svatý Hostýn

Správné odpovědi a výherci

Soutěže za měsíc leden–únor 2018

Celkem došlo 2 803 odpovědí, 2 706 z internetu a 97 dopisů, z toho 1 569 žen a 1 234 mužů

Bystřice pod Hostýnem – město v Hostýnských vrších

otázka 1: c) 1368

otázka 2: b) F. A. Grimm

otázka 3: b) Loudonové

otázka 4: c) Michael Thonet

soutěžilo: 625 čtenářů; 541 správně; 84 špatně

výherci: Veronika Bajcurová, Děčín; Ludmila Baláková, Bory; Štěpánka Knapová, Nová Paka; Jarmila Popourová, Svitavy; Jitka Miková, Dalovice; Lucie Mošnerová, Hlinsko; Rudolf Kisvetr, Nymburk; Josef Kubelka, Teplice; Vlastimil Kuřimský, Uherský Ostroh; Vojtěch Švec, Netolice

Edice ČT

otázka: Která zvířátka žijí v sousedství červeného a modrého domu?

odpověď: a) Dudek, Zajíc, Veverka, Sova

soutěžilo: 475 čtenářů; 443 správně; 32 špatně

výherci: Marie Lohynská, Zámrs; Petr Albrecht, Jaroměř; Václav Čerbák, Ostrava

Kartografie Praha

otázka: Město Telč leží na třech rybnících, které propojuje Telčský potok a několik umělých kanálů. Napište názvy těchto rybníků.

odpověď: Ulický, Staroměstský, Štěpnický

soutěžilo: 532 čtenářů; 526 správně; 6 špatně

výherci: Eva Hráčková, Vrbno pod Prádem; Zdeněk Heger, Bystřice nad Pernštejnem; Erwin Murswiek, Česká Lípa

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: b) Labská bouda

soutěžilo: 610 čtenářů; 540 správně; 70 špatně

výherci: Mirka Lhotáková, Pardubice; Marie Miléřová, Louny; Oldřich Černý, Kraslice

Křížovka

.....středověký hrad Tachov.....

soutěžilo: 561 čtenářů; 545 správně; 16 špatně

výherci: Erika Trefná, Lovosice; Miloš Harsa, Praha 10; Jan Slezák, Karlovy Vary

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

Praha: židovská

Kam v Praze na nejlepší gefilte fiš a kdo byl Mordechaj Maisel?

A vůbec vše, co souvisí s více než tisíciletou přítomností Židů v Praze zjistíte v nové brožuře Praha: židovská.

www.prague.eu

PRA
PRA
PRA
PRA

Prague
City Tourism

Prague:emotion

Navrhujeme, vyrobíme a zrealizujeme
**vánoční, sezónní
i akční výzdobu**
Vašeho domu, podniku či města

Navrhujeme, vyrobíme a zrealizujeme

květinové dekorace

pro jakoukoliv příležitost
či prostředí.

Navrhujeme, vyrobíme a zrealizujeme

světelné nápisy a 3D loga

pro vaši firmu, úřad, sportovní klub, kino,
obchodní centrum
či kulturní dům.